

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 103. sz. 1943. május 8 szombat

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Figyelmeztet a belügyminiszter!

Munkatábor és internálótábor vár a léha életmódúakra, a mulatozókra a kihívó viselkedésűekre, a botrány okozókra

Vitéz Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter a MTI munkatársával a következőket közölte a nyilvánosság számára:

Az ország lakosságának színe-java és számbelileg túlnyomó része a katonai szolgálatban és a polgári munka frontján egyaránt elismerésre méltóan teljesíti kötelességét és viseli azokat a nehézségeket és korlátozásokat, amelyeket a nemzeti erőfeszítés rárótt.

Annál feltűnőbb és visszataszítóbb, hogy különösen a fővárosban különböző társadalmi rétegek egyes csoportjai léha életmódjával súlyosan vétenek az idők komolyságához mért magatartás követelményei ellen.

Kávéházakban, szállodákban, mulatókban, egyéb nyilvános helyiségekben és helyeken felbukkannak a háborús élet parazitái, szórják a joggal, vagy jogtalanul szerzett jövedelmüket. Hangoskodásukkal és viselkedésükkel nemcsak a közhatalom súlyosan megbotránkoztatják a mindenképp felett szükséges áldozatos és komoly közszellemet.

Ennek a megbotránkoztató állapotnak immár erőlyes kézzel véget kell vetni.

Elrendelem, hogy a m. kir. rendőrség az érintett helyeken és helyiségekben sorozatos razziákra igazzalasson mindenkit, nőket és férfiakat egyaránt, aki viselkedésével nem kívánatos feltűnést kelt.

A munkatáborok és internálótáborok alkalmas eszközei lesznek annak a célnak elérésére, hogy ezek az elemek bekapcsolatlanok legyenek a közös munkára és rábrendjenek a vesztéres idők mindenkiel szemben támasztott követelményeire.

Egyben utasítást kapott a rendőrség arra is, hogy a magánházakban itt-ott előforduló botrányokat, mulatozásokat és dorbézolásokat méltassa kellő figyelemre.

—oOoO—

ÁDÁZ HARCOK DULNAK TUNISZBAN

Ellenséges tömegtámadások a front minden szakaszán — Az északi részen hősi ellenállás után a tengelycsapatok védettebb állásokba vonultak vissza

A lengyel katonai küldöttség vezetőjét és több lengyel diplomatát szabadságvesztésre és kiutasításra ítélte a szovjet — Roosevelt írásbeli üzenetet küld Sztalinhoz

Tuniszban tetőpontra jutott a nagy küzdelem. Ez esendül ki a hivatalos hadijelentésekből. A német véderőparancsnokság azt közli, hogy az északi és középső arevonalszakaszon a számbeli fölényben levő ellenséges gyalogos és páncélos kötelékek, melyeket nagy légierték támogattak, támadásokat intéztek a tengely-állások ellen. Bár a német és olasz csapatok hősi ellenállást tanúsítottak — hangoztatja a hadijelentés — és jölehet visszavertek sok támadást, az ellenségnek mégis sikerült egy helyen mélyen betörni. Az ütközet elkeseredett harcok közben tovább tart.

Az olasz hadijelentés szintén a szívós ellenállást emeli ki, rámutatva arra, hogy az ellenség a harcok és gyalogság tömegével indított támadásokat. Az északi szakaszon az olasz és német csapatok védettebb állásokba vonultak vissza.

Bernen át érkezett tunéziai jelentések szerint a szövetséges csapatok tegnap mintegy 80 km. széles arevonalon ismét általános támadásba kezdtek. Az első brit hadsereg a Tunisztól délnyugatra 27 km-nyire fekvő Massicault vidékén fejt ki nagyobb erőfeszítést. A második afrikai hadseregesoport a francia csapatokkal együttműködve északi irányba Bizerta felé támad. Anderson tábornok a tuniszi lapályon igyekszik erős páncélos kötelékeket és gépesített csapatokotéleket partra tenni. A második amerikai hadsereg összpontosított támadással Ferriville vidékén kezdett támadásba.

HAT HÓNAP ÓTA TART A TUNISZI HARC

A pénteki berlini lapok foglalkozva a Tunéziában harcoló német és olasz csapatok hősi ellenállásával, melyről a pénteki német hadijelentés díszesleg szintén megemlékezik, rámutatnak arra, hogy a tengelyhatalmak esapatai hat hónap óta néztek farkasszemmel az ellenséggel és rendkívül súlyos veszteségeket okoztak neki emberben és anyagban.

Bizonyság lehetünk — írja a „Deutsche Allgemeine Zeitung” — hogy a tengely hatalmak esapatai hat hónap óta néztek farkasszemmel az ellenséggel és rendkívül súlyos veszteségeket okoztak neki emberben és anyagban.

vét a bolsevisták téli hadjárataival maga Európa ellen, mert a szovjet offenzíva még ezekben a hónapokban összeomlott. Sikerült továbbá kiépíteni az „Atlanti falat”, de sok másról ma még nem szabad beszélnünk. Még hídfő esetleges elvesztése sem lehetne ma már lényeges jelentőségű az általános hadihelyzetre.

A TUNISZI HELYZETET

az „Interim” a következőkben foglalja össze: Az afrikai inváziós csapatok harcra kötelekkel utólagos felrészítése és átcsoportosítása után esütörtökön rendkívül heves tüzérségi előkészítés után új, nagyszabású támadásra indultak a tunéziai harcok középső és északi szakaszán. Ezzel megindult a már hetek óta várt, de a védelemben es ellentámadásban szívósan ellenálló tengelycsapatok által újra meg újra elodázott stádiuma annak a rendkívül súlyos küzdelemnek, amely egyidejűleg folyik a tunéziai hadszíntér minden gyújtópontján.

A tengely ütőerő, melyek a támadás övezeteiből a legfontosabb utakat tartják ellenőrzésük alatt, záróüzettel széles függőnyt vontak a támadók elé, akik csak a legsúlyosabb áldozatok árán tudtak teret nyerni. Csakhamar rendkívül ádáz harcok fejlődtek ki.

Ezzel egyidőben Bizerta és Tunisz védelmi gyűrűjében megfettek minden intézkedést, hogy az ellenséggel viaskodó kötelékeket súlyos küzdelemben támogassák úgy hogy a szobaforgó helyekre megfelelő tartókat és utánpótlást küldhettek, mindenképp a veszélyeztetett helyekre. A főharcok délre, a tengerpart felé húzódo központi állás külső és belső védelem övezete között folytak. A különböző védőesportok innen elindulva sugarasan nyulnak bele a közeli angol-amerikai és francia segélykontingensekbe.

Az inváziós csapatok a rendkívül súlyos veszteségek ellenére erős páncélos repülőgépmeghajtással újra, meg újra megrohmozdították a német-olasz állásokat, miközben egy helyen nagyobb betörés sikerült nekik. Ennek két oldalán jelenleg heves ellentámadások folynak. E veszély kiküszöbölésére a támadók erős légi kötelékeket vetnek harcra, melyeknek az a rendeltetésük, hogy megelőzzék az inváziós csapatok mozdulatainak szétszakítását.

A tengelycsapatok rugalmas harcmodorának köszönhető, hogy a esütörtöki harcokban az egész küzdelemben sikerült egyes harc körzetekre felszabdálni. Ez megsokszorozza a külső csoportokban harcoló német és olasz kötelékek számára annak lehetőségét, hogy a támadók embervesztéséig a

legmagasabbra fokozzák. A veszteségek már sokszorta felülmúlják a korábban kudarcba fult át-törési kísérletekben szenvedett súlyos veszteségeket.

DAVIES KÜLDETESE

Diplomáciai téren a Sztalin—Roosevelt-találkozó, illetve Davies küldetése és a lengyel-szovjet viszály áll az érdeklődés előterében.

Washingtoni tudósítás Davies volt moszkvai nagykövet küldetésével kapcsolatban jelenti, hogy az Egyesült Államok politikai körében e küldetésnek nagy jelentőséget tulajdonítanak. Davies küldetése elsősorban valószínűleg a háború utáni kérdések megvitatásának szól, sokak szerint összetűg a régen tervezett Sztalin—Roosevelt-találkozóval, melyen talán Churchill is résztvenne. Davies Moszkvában előreláthatólag a lengyel kérdéstről is tárgyal.

Washingtonban elismérik, hogy minden háború utáni terv légyár marad, míg a szovjet kormány nem jutnak meggyezésre a jövődő határokról. A lengyel-szovjetország viszállyal ugyan mest a brit kormány foglalkozik. Amerikában azonban az a benyomás, hogy a szövetségi kormány kénytelen lesz ebben a kérdésben eselekvő részt vállalni, mert milliókra megy a lengyel származású amerikai választópolgárok száma, akikre a leendő választások miatt tekintet tel kell lenni és akik amerikai beavalkozást követelnek a független Lengyelország helyreállításának érdekében.

DAVIES ROOSEVELT ÜZENETET VISZI MOSZKVÁBA

Mint Washingtonból jelentik. Roosevelt elnök a pénteki sajtóértekezleten közölte, hogy Davies, az Egyesült Államok volt szovjetországi nagykövete Moszkvába megy, hogy átadja Sztalinnak az ő üzenetét.

Az üzenet tartalmára vonatkozó kérdéseket az elnök mind elhárította és megjegyezte, hogy Davies maga sines tájékoztatva az üzenet tartalmáról. Amikor a levelet Moszkvában felnyitják, Davies maga is megismeri annak tartalmát és megfelelő tárgyalásokba fog beavalkozni Sztalin. Roosevelt közölte még, hogy Davies úgyszólván elindul Moszkvába

VISINSZKI A LENGYEL-SZOVJET VISZONYRÓL

Visinszki helyettes szovjet külügyi népbiztos hosszabban nyilatkozott a sajtó képviselőnek a szovjet-lengyel viszályról és nyilatkozatában állást foglalt az ellen, mintha a szovjet kormány azzal a tervvel foglalkoznék, hogy szovjet területen lengyel kormányt létesítsen.

Arra a kérdésre, hogy a Szovjet-Unió milyen feltételek mellett volna hajlandó újra felvenni kapcsolatát a lengyelekkel—Visinszki kijelentette, hogy a diplomáciai viszony megvakadásáért a lengyelek a felelősek. Eppen ezért a lengyelek dolga, hogy határozott javaslattal álljanak elő és határozott intézkedéseket tegyenek.

A SZOVJETBEN ELITELTEK A LENGYEL KATONAI KÜLDÖTTSEGET VEZETŐJÉT

Visinszki helyettes szovjet külügyi népbiztos bejelentette a Moszkvában működő angol és amerikai lap tudósítóknak azt is, hogy Volihovszki tábornokot, a lengyel katonai küldöttség volt vezetőjét, továbbá négy követ ségi tiltárt és öt lengyel attasét szabadságvesztésre, illetőleg kiutasításra ítéltek. Mint mondta, ezek a rendszabályok azért váltak szükségessé, mert a lengyelek fontos szerepet vittek a Szovjet-Unióban folyó kémkedésben.

Ez a bejelentés éles fényt vet a szovjet-lengyel viszonyra.

NEMET MEGJEGYZÉSEK A VISINSZKI NYILATKOZAT- TAL KAPCSOLATBAN

Illetékes német helyen a következőket állapítják meg: Visinszki helyettes szovjet külügyi népbiztos május 6-án az angol és amerikai sajtó moszkvai tudósítóinak hosszú nyilatkozatot tett a lengyel-szovjet kapcsolatokról. A nyilatkozat rávilágít a Szovjet-Unióban élő lengyelek tragikus sorsára vagyis azt

igyekezni bizonyítani, hogy a lengyel összeomlás után a Szovjet-Unióba menekült lengyelek „rutin fizettek” a szovjet kormányzat jóléte miatt. Így a Sikorski-késsel létrejött megállapodás értelmében szovjet területen megszerzett lengyel hadsereg nem volt hajlandó a szovjet-német arcvonalra menni, ugyanakkor a Szovjet-Unióban működési engedéllyel ellátott lengyel diplomáciai képviselők szovjetellenes szándékok gyanúja és kémkedés gyanúja estek ilyen körülmények között a szovjet kormány megtorlásához volt kénytelen folyamodni amelyek részben törvényes elítélésben, részben deportálásban, részben pedig abban nyilvánultak meg, hogy a katonai alakulatoktól megvonták az élelmezést. Visinszki helyettes külügyi népbiztos egyebek között közölte, hogy 1942. április 1-én óta az eredetileg 96.000 főből álló lengyel hadseregből csupán 44.000 embert láttak el élelemmel. Visinszki 2360-ban állapította meg azoknak a lengyel tiszteknek számát, akiket az új lengyel alakulatok vezetésére toboroztak, minthogy többet nem tudtak felhajtani. Ezzel — mint német részről mondják — mértékadó szovjet helyen bevallják, hogy a többi 10.000 lengyel tiszt ellúnt, tehát más szóval közvetve megcsúszott a Katalin mellett lefolyt lövéses gyilkosságot, ahol tízezer katona holttestét találták meg.

EDEN ÉS MAJSZKY TANÁCSKOZÁSA

Eden külügyminiszter, a brit hírszolgálat jelentése szerint esütörtökön tanácskozást folytatott Majszky londoni szovjet-orosz nagykövettel a szovjet-orosz-lengyel viszonyban Sztalinnak Newyork Timeshez intézett levele következtében előállott új helyzetről.

Londoni illetékes körökben hangsúlyozzák, hogy Sztalinnak Lengyelországgal szemben támasztott követelése az angol politika részéről helyesléssel találkoznak. Sztalinnak a Newyork Times moszkvai tudósítójának kérdéseire adott válaszait ki-mondottan hasznosnak és építő jellegűnek minősítik.

A Reuter irodát felhatalmazták arra, hogy erről közlést adjon ki.

E közlés a többek között hozzáfűzi, hogy Sztalin mostani nyilatkozatában nyilvános megérősítést látják a Szovjet amaz álláspontjának, amely Sztalin részéről 1941. decemberében Sikorszkinak adott ígéretében jutott kifejezésre.

Ahhoz a tényhez, hogy a szovjet politika az akkori ígéretet ellenére időközben igényt támasztott lengyel területekre, a lengyel emigráns bizottság kitagadásának figyelmen kívül hagyásával illetékes londoni körökben nem is hajlandók állást foglalni és csak az angol és szovjet politika teljes összhangjára mutatnak rá.

A PÁPA NEM MOND RADIÓBESZÉDET

A Vatikán hivatalos körében általában nyilvánítják azt a

Vígyszínház mozgó
Ma 3, 5 és 7 órakor a legszellemesebb, a legkacagatóbb magyar film:
Kádár Kontra Kerekese
Főszereplők: Tolnay Klári, Szilassy Mály Gerő, Vaszary Piri.

muti napokban értekeztet hirt, amely szerint XII. Pius pápa május 16-án, a jubileumi év bezárása alkalmával rádiószózatot mond.

A FINN MINISZTERELNÖK BESZÁMOLÓJA

Helsinki jelentés szerint a finn nemzeti koalíciós párt központi szövetségének esütörtöki értekezletén Linkomies miniszterelnök beszámolót tartott a bel- és külpolitikai kérdésekről. A beszámoló tartalmáról a nyilvánosság semmit sem közöltek, ellenben hangsúlyozták az értekezlet szigorú pártjellegét.

AMERIKAI UJSÁGÍRÓ A SZOVJET IGÉNYEIRŐL

Raymond Clapper ismert amerikai újságíró, aki ezidőszelint Svédországban tartózkodik, a „Philadelphia Inquirer”-ben —

az egyik svéd lap jelentése szerint — újra foglalkozott a kérdéssel, mi legyen a kis államokkal a háború után. Clapper szerint Anglia és az Egyesült Államok nem hajlandók rövid időn belül nyilatkozni a határmegállapításokról. A szovjet ragaszkodik ahhoz, hogy ebbeli területi igényeit ne hátráltassák, ezért talán a legjobb volna a balti államok annakidején kimondott elismerését visszavonni. Mások viszont jobbnak mondják a várakozást a háború végéig, mert ha Moszkva igényeit most elismerik, akkor más államok is hasonló kívánságokkal állnának elő.

Az Egyesült Államok mostani magatartásából nem szabad arra következtetni, hogy megkívánják akadályozni Szovjet-Oroszországot a balti államok bekebelezésében — írja az amerikai újságíró.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderőparancsnokság közli:

A kubáni hídró keleti arcvonalán tovább tart a súlyos harc. — Megint véresen visszavertük a szovjet csapatokat, melyek sok páncélos harcbevételével rohamozták állásainkat.

Sok heves légi harcban, valamint a légihárító tűzérővel esütörtökön 146, gyalogsági fegyverrel pedig további 9 szovjet

gépet lőttünk le. Ezek közül az Orel elleni megkísült támadás során 50 repülőgépet lőttünk le, az összesen 70 támadó gépből. — Veszteségünk az egész keleti harctéren 5 repülőgép volt.

A haditengerészet parti útegei a leningrádi tengeri csatornában elsüllyesztettek 2 szovjet orna-szadot, két további pedig súlyosan megrongáltak.

Északafrikában és Földközi-tengeren

A német véderőparancsnokság közli: Tunisban az ellenség az északi és középső arcvonal-szakaszon számbeli fölényben levő gyalogos és páncélos kötelékekkel, melyeket nagy légi erő támogatott, támadásokat intézett a német-olasz állások ellen.

Bár a német és olasz csapatok hősi ellenállást tanúsítottak és jóllehet visszavertünk sok támadást, amelyekben 12 páncélos szétlőttünk és többször foglyot ejtettünk, az ellenségnek egy helyen mégis sikerült mélyen be-törni. Az ütközet elkezdett harcok közben tovább tart.

Az olasz rohadszállás közle-ménye: Esütörtökön nagy he-velességgel lángoltak fel a harcok Tunisban, de a tengelyesapatok szívósan ellenálltak a gyalogság és harcokosik hatalmas tömeggel indított újabb ellenséges tá-madással szemben. Az északi szakaszon az olasz és német csap-atok védettebb állásokba vonul-

tak vissza. A szárazföldi túlerő támadá-sait támogató ellenséges légi had-erő a csütörtöki nap folyamán 10 repülőgépet veszített. Ezek kö-zül négyet vadászrepülőgépek, hatot pedig légvédelmi útegek lőttek le.

Négymotorsos ellenséges bom-bázógépek támadást intéztek Reggio di Calabria, Trapani, — Marsala és Favignana szigete ellen. A támadások polgári lakó-házakban jelentékeny károkat és a lakosság körében nagy veszte-ségeket okoztak. Olasz és német vadászgépek Sziella felett lelőttek 7 ellenséges gépet. (MTI.)

Róma, május 7. Az 1075—77. számú olasz hadijelentésekben említett légitámadások során Reggio di Calabriaiban 200 halott és 277 sebesült, Trapaniban 2 halott és 6 sebesült, Marsalában pedig 4 halott és 3 sebesült áldo-zat van. (MTI.)

Acélpárt

Róma, május 7. (Stefani) A Messagero az „Azur-pártból acélp-art lett” címmel touloni tudósítójának cikkét közli, melyben a tudósító részletesen ismerteti Franciaország déli partvidéké-nek védelmi megerősítését Tou-lontól Mentonig. A partvidék vé-delmét olasz csapatok látják el. A Toulonnal szomszédos övezet-ekben hatalmas messzehordó

ágyútegek vannak, ravasz ügyességgel álcázott védelmi be-rendezések ezrei sorakoznak egy-más mellett és tovább folynak az erődítési munkálatok, úgy-hogy minden meternyi területet, akárcsak az Atlanti óceáni part-okon, a legmegfelelőbb fegyve-rek és a legkiválóbb képzett katonák védelmezik. (MTI.)

Finn hadijelentés

Finn hadijelentés: Csütörtökön az ellenség kétórás összpontosított légi támadást inté-zett Kotka ellen. A több mint 30 támadó gép a szárazföldre minden irányból igyekezett a város fölé nyomulni. A támadást tel-

jes mértékben kivédtek. Mint-egy 100 különböző nagyságú bomba esett le, de semminemű kár nem esett. A szárazföldi harctereken nem történt semmi jelentős esemény. (MTI.)

Hitler megjelent Lutze temetésén

Berlin, május 7. (NTI): Lutze Viktor az SA. vezérkari főnökét, aki gékocsi baleset áldozata, életét vesztette, pénteken délelőtt

az új birodalmi kancellári épület-ben ravatalozták fel. A pénteken délelőtt tartott gyászszertartáson megjelent a Führer is.

Hungária filmszínház
A legkacagatóbb magyar burleszk:
Legény a gáton
Főszereplők: Pethes F., Vaszary, Juhász, Hajmássy, Maklary, Csikós R., Pethes S.
Előadások 5 és 7 órakor.

Apolló filmszínház
Előadások vasárnap 11-től 1-ig és 3-4, 5-6 és 8-8 órakor:
Csalódás
A férfi és a nő legfájdalmasabb élményeinek film-regénye, a
A főszerepekben: Karády, Hajmássy, Senyey, Víz-vary, Mihályi és Kertész D.

Göbbls dr. birodalmi miniszter vázbeszédében méltatta az el-nyvt személyiségét és munkáját. Szólt a Führer emlékeztet meg az elhunytól, akiknek a német ér-lelend legmagasabb fokozatát, a legnagyobb német kitüntetés-t adományozta.

Tódt, Heydrich és Hühnein után Lutz negyediknek kapta meg ezt a kitüntetését. A gyász-

szertartáson megjelentek a nem-zeti szocialista párt, az állam és véderő csaknem valamennyi ve-zető s emélysége, az SA. vezető ségének valamennyi tagja, vala-mint a szövetséges s baráti nem-zetek képviselői. A gyászszertar-tán után az elhunytat Westfala-ba szállítják és ott szülőföldjén helyezik örök nyugalomra (MTI.)

A svájci nuncius Rómában

Róma, május 7. (NTI): Mon-signore Bernardini svájci apos-toll nuncius, néhány heti időlűs-re Rómába érkezett. A pápa még

nem fogadta, de a Vatikánban már több látogatást tett és felke-reste a híboros államtitkárt és az államtitkárságot.

Mi történt az Ulven-nel

Stockholm, május 7. (NTI): Az Aftonbladet híradása szerint a szerencsétlenül járt Ulven ten-geralattjára kiemelési munkála-talnak vezetője, Hamilton tenger-rész kapitány, esütörtökön kijel-entette, hogy a tengeralattjáró amennyire meg lehet itélni, ak-nára futott. A tengeralattjáró szerencsétlenségének színhelyén kb. ötven aknát fogtak ki. Az Aftonbladet és az Aftonbladingen esütörtökön este külön kiadások-at adtak, amelyek beszámoltak

Hamilton tengerészkapitány ny-latkozatáról s ismertették a men-tési munkálatok lefolyását. MTI.
Stockholm, május 7. A svéd sajtó olyértelmű találgatásaival szemben, hogy az Ulven búvár-hajó aknarobbanás következté-ben járt szerencsétlenül, a Svéd Távirati Iroda pénteken megállá-pítja, hogy a búvárok eddigi ku-tatásainak eredményeképpen a hajótestben sem összekötözés, sem valamiféle lövedék nyomát nem fedezték fel. (MTI.)

Légvédelmi intézkedések Belgrádban

Zágráb, május 7. (MTI): Bel-grádból érkező jelentés szerint Jovanovics, a szerb főváros rend-őrfőparancsnoka falragaszokon s a lapokban rendelkezést adott ki, hogy miként kell Belgrád lakos-ságának légiriadó esetén visel-kedni. A riadó alatti lopási kísér-

letet a rögtönítélő bíróság halá-lal bünteti. Azokat a személyeket akik ezzel a rendelkezéssel kapo-saliban riászto, vagy nyugtalanító híreket terjesztenek, ugyancsak rögtönítélőbírószág elé állítják. A rendelkezést azonnal életbelép.

Bulgária ünnepe

Szófia, május 7. (Bolgár TI): Az ógörög naptár szerint esütörtökön ünnepeltek meg Bulgáriá-ban Szent György napját, a had-sereg és vitézség ünnepe. A há-

laadó istentisztelet után Bor-ikirály megsejmelte a szofiai helyőrség csapatát. A szemle út-vonalán felsorakozott néptömeg éltette a királyt és a királynét.

Magyar hősök

A Kolybka mellett végrehaj-tott vállalkozásban tüntette ki magát halálmegvető bátorsá-gával és fáradhatatlan tettere-jével Szalai Sándor szakasz-vezető.

1942. december 13-án egy vá-logatott katonából álló hon-védkötelék hajtotta végre felde-ritő és rombolóvállalkozást az ellenséges kiserőrendszer ellen. Szalai Sándor a vállalko-zásban mint rohamjárőparancsnok vett részt. Az ellen-séges védőövezet megközelítése után halálmegvető bátorsággal vetette rá magát járőre élén az erődvonali földereideire. Ra-jával négy erődőri robbantott fel és több foglyot ejtett. Eköz-ben maga is megsebesült, de hallani sem akart arról, hogy kivonják a harcából. Hanem bá-t-ran és vitézül küzdött tovább egészen a vállalkozás befejezé-séig, amivel minden időkre em-lékeztetes példát adott alaréndeltjeinek. — Megállapítható, hogy Szalai szakaszvezető hő-sisége és nemes példamuta-tása jelentősen hozzájárult a vállalkozás sikeréhez.

bátorsággal hajtotta végre fel-de-ratát. Hét nagy és hat kiserő-tűzt kellett leküdenie, majd az erődöket megsemmisítenie

Kóka! örvezető higgadt terv-szerűséggel, de páratlan lendűlet-tel ostromolta meg mindegyik kiserődöt. Több esetben attól sem riadt vissza, hogy az ellenséges kiserő lörésén kilövő géppuska pusztító tűzével nem törődve, közvetlenül a kiserő géppuská-já mellé helyezte el robbantó tölt-et. Ezzel elérte azt, hogy az el-lenséges erődök legénységükkel és fegyvereikkel együtt repültek a levegőbe. Talpraesett intézke-déseivel, nyugalmával és ragyogó személyes bátorságával döntően járult hozzá a vállalkozás teljes sikeréhez.

Újabb részletek az érdi családi drámáról

Mint jelentettük, Kophelyi Gyula érdi bazárúrúsi mialatt fe-lesége távol volt hazulról alyo gyermekeit sorjában kiemelte agyukból és felakasztotta őket a szomszédos nyári konyhában az egyik gerendán lévő szögek-re. Mint a nyomozás megállapí-totta, a szomszédok hallották a gyermekek sikoltozását, de az hitték, hogy apjuk veri a gyer-mekeket.

A halott gyermekeket Kophelyi levitte a kertbe és a barack-ja alatt sorban lerakta a vásári ponyvát terítette rájuk. Utána visszatért a házába, mindent le-öntött petroleummal és a búvá-rokat meggyújtotta. Mikor mind-czeel készen lett, hasbaszúrta majd felakasztotta magát. A négy holttest eltemetésére az ügyészség már meg is adta a eb-gedélyt. A vizsgálat megállapí-totta, hogy Kophelyi nyilván-orületében követte el a borzal-mas tettet.

RÖVID TÁVIRATOK

Amsterdam, május 7. A ka-nadai pénzügyminiszter — mint a brit hírszolgálat Ottavából je-lentí — kijelentette, hogy az al-sóházban a hadi kiadások fede-zésére újabb egymilliárd dollár hitelt kér. (MTI.)

Bukarest, május 7. A cserno-vicei hadbírószág Obriseni község-tet lakóját egyenként 15 évi kényszermunkára ítélte.

Meteor Mozgó másora
Szombaton 3, 5 és 7 órakor
PÁGER ANTAL
gyönyörű magyar filmje:
Harmincadik

A debreceni rendőrség közellátási visszaélés, árdrágítás és honvédelmi érdekebe ütköző büncselekmény gyanúja miatt őrizetbe vette Robics Jenő mézszarost

Engedély nélkül félezer bárányt vásárolt, melyek gondatlan eljárása következtében megrongálva érkezett Debrecenbe

A debreceni rendőrség nagyarányú közellátási visszaélés és honvédelmi érdekebe ütköző büncselekmény ügyében fejezte be a nyomozást Szabó Gyula rendőrtanácsos, a bűnügyi osztály vezetője a vitéz Rékassy László detektív által lefolytatott nyomozás eredményes befejezése után őrizetbe vette Robics Jenő mézszáros, Csapó-utcai lakos.

Robics Jenő ellen az a gyanu merült fel, hogy több kereskedő és húsparos megbízásából Erdélyben, Szászlekenye környékén anélkül, hogy erre engedély lett volna, összevásárolt több, mint félezer bárányt. A bárányból 457 darabot még ott a helyszínen levagtak azzal, hogy Debrecenbe szállítják a város hársüti bárányfogasztásának fedezésére. Hogy ne kellessen túlértékelni a bárányokat kibelezték és lenyugtatással ragaszták be. A szállítási idő azonban hosszabb volt, mint amire számítottak és mi-

korra Debrecenbe érkezett a küldemény, felnyitva a vagonok ajtaját, szörnyű bűz jelezte, hogy a küldemény teljesen tönkrement. A bárányok össze-füledtek, megrongáltak a szakszerűtlen kezelés és elhelyezés következtében és ezáltal a közellátás céljaira teljesen használhatatlenné váltak. A levagott és így Debrecenbe szállított 457 bárány összerongált tetemét ki kellett szállítani a vágóhidra, ahol elhamvasztották.

A nyomozás megállapította azt is, hogy Robics Jenő 449 bárányát eleven állapotban Hajdúböszörményben engedély nélkül eladta.

A debreceni rendőrség a nyomozás adatai alapján őrizetbe vette Robics Jenőt és közellátási visszaélés, árdrágítás és honvédelmi érdekebe ütköző büncselekmény gyanújaival terheltnek tekintett arra, hogy a büncselekmény jelentékeny részét Erdélyben követte el. Átdadták át a beszerzési ügyészségnek

DEBRECZEN 3. OLDAL 1943. V. 8.

Üzenetek a frontról

Vágovits József zászlós a 164/54 tábori postaszámról üzeni Debrecenbe szüleinek és testvéreinek: jól van. Kéri, írjanak, mert nagyon ritkán kap postát. Mindannyiukat csókolja.

Jászberényi János honvéd a 131/48 c. tábori postaszámról üzeni menyasszonyának és az igazságügyi tisztviselőnek Debrecenbe: egészséges, jól van. Sokat gondol mindenkire, Szeretettel küldi csókjait, kézsókjait és üdvözlét, kinek mi jár.

Béke Sándor tizedes a 131/48 c. tábori postaszámról üzeni szüleinek és hozzátartozóinak Hajdúböszörményre (Radó-u. 14): ne aggódjanak, mert nincs semmi baja. Jól van. Jó egészséget kíván szüleinek, hozzátartozóinak. Szeretettel üdvözi a „Debrecen” olvasóit, akik kedves sorikkal felkeresték.

A Debrecenbe kinevezett dr. Hacker Ervin a professzor búcsúútja ása a miskolci jogakadémián

A debreceni egyetemen dr. Kovács Andor halálával megüresedett büntetőjogi tanszékre — mint ismeretes — dr. Hacker Ervint, a miskolci jogakadémia tanárát nevezte ki a kormányzó. Dr. Hacker Ervin letette a debreceni egyetemen hivatali esküjét és már előadásait is megkezdte.

A miskolci jogakadémia tanári kara most búcsúzott el karjülién dr. Hacker Ervintől.

Dr. Bruckner Győző dékán méltatta a jogakadémia kötelezőből kiváló kartárs érdemeit. Dr. Hacker Ervin 46 szemeszterrel át volt a miskolci jogakadémia professzora. Hervadhatatlan érdemeket szerzett a jogakadémia miskolci telepedése körül.

Méltatta a dékán dr. Hacker Ervin egész könyvtárt megöltő tudományos munkáját, majd hangzott, hogy dr. Hacker Ervin a büntetőjogi tanítás terén is úttörő volt, előadásainak élkészére hatalmas, több mint hátezer darabból álló diaporatív-gyűjteményt teremtett.

A beszéd után a dékán indítványára a kar ülésének jegyzőkönyvében örökítették meg dr. Hacker Ervin jogakadémiai tanári működését. Elhatározta még a kar, hogy dr. Hacker Ervin arcképét a jogakadémia tanács-termé részére megfesteti, végül kimondta, hogy a külön büntetőjogi professzor két évtizedet meghaladó tanári működésének emlékére a tanév végén a büntetőjogban legkiválóbb eredményt felmutató két hallgató jutalomdíjban részesíti.

— Tűzvész Bulgáriában. Villámcsapás következtében kigyulladt és leégett Bulgária legnagyobb fűrésztelepe, amely a Sztarna-völgyben volt. A kár 30 millió levára rug.

HABITUDOSÍTÓ
KIÁLLÍTÁS A PESTI VÁRODÓBAN
1943. ÉVI MÁJUS 2-12. IG - NYITVA 9-11. ÓRA ÉDCE

— Tengerészfőiskola Bezdánban. Itt fogják kiképezni a Duna-tengerjáró hajók tisztjeit és legénységét.

Hármas gyikosság Tompa községben

A tettesek statáriális bíróság elé kerülnek

Baja, május 7. A kir. ügyészségnek jelentették Bajára, hogy Tompa községben péntekre virradó éjszaka hármasyilkossági történt. Korber Mihály 20 éves tompai legény eddig még ismeretlen farsával behatolt Tamási Mihályné házába és vadászfegyverével lelőtte Tamási Mihályt, az ott tartózkodó Vergel Lajos gazdálko-

dót és Tamásiné 17 éves Franciska nevű leányát, majd rájuk gyújtotta a házat.

Korbert még az éjszaka folyamán elfogták a csendőrök, farsa megszökött. Az ügyben a szombaton összeülő statáriális bíróság dönt, minthogy az elsötétítés idején követték el a gyilkosságot.

Nyolcvan ítélet egy nap alatt légoltalmi kihágásokért

A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság tömegesen vonta felelősségre légoltalmi kihágások miatt azokat, akik az utóbbi időben nem tettek eleget az elsötétítési rendelkezéseknek. Dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihágási bíró egyetlen nap alatt több, mint 80 ítéletet hozott.

Pogácsás István Nyil-utca 66. Török Józsefné Boesky-tér 3. Misky Géza Déli-sor 25. Gual Béla Mikos Kelemen-utca 17. György Gábor Budai Ézsaiás u. 3. Szűcs Imre Vigkedvő Mihály-utca 32. szám alatti lakost, özy Czipere Miklósné Eötvös u. 16. Domokos Zoltán Kórház-utca 1. Pataki István Vargaker-utcai, Vincze László Hétfesz-utca 19. Vardi Sándor Jósika-utca 16. Szabó Lajosné Salétrom-utca 22. Kovács Lajos Hadházi-út 17. Cserp Antal Nyil-utca 9. Vértési Erzsébet Bethlen-utca 59. Wiener László Rákosi Jenő-utca 2. Fábian Gyula Kassa-út. Vékony István Szeder-utca 24. Kovács Miklós Dobó-utca 9. Vértési László Péterfia-utca 29. Szilassy József Sámsoni-út 24. Szűcs Imréné Varga-utca 10. Vajdas Ferencné Péterfia-utca 39. Katona Gyula Rothermere-utca 42. Kezdőd Endre Eröss Lajos-utca 24.

Nagy Zoltán Miklos-utca 49. Kereks Imre Hatvan-utca 47. Jobagy János Nagoss György tér 11. Zalyva István Fancsika 36. Ory Sándor Fancsika 26. Ivicsar István Nagycsere 61. szám alatti lakosokat 50 pengő pénzbüntetésre, ifj. Knöpfler Henrik D. genfeld-tér 3. öv. dr. Hüter Károlyné Hatvan-utca 16. Grosz Jenőné Werbőczy-utca 2. Gattmann Mózes Pásti-utca 2. szám alatti lakosokat 100 pengő pénzbüntetésre Simonovits Róza Fejenc József-út 69. szám alatti lakost két napi elzárásra, Kiss Béla Kisfaludy-utca 11. szám alatti lakost két napi elzárásra, Török Sándor Mikos Kelemen-utca 30. szám alatti lakost két napi elzárásra, Antal Bőszörményi-ut 19. szám alatti lakost 2 napi elzárásra, Klein Róza Jozsef kir. herceg-u 13. szám alatti lakost két napi elzárásra, ifj. Madarász Lajos Kínizsi-utca 78. szám alatti lakost 2 napi elzárásra, Beria Gyula János-utca 39. szám alatti lakost egy napi elzárásra ítélte dr. Papp Menyhért tanácsos, mint kihágási bíró — Ezenkívül számos kisebb ítéletet hozott, melyekben jelentős enyhítő körülmények mutatkoztak a terhelt javára.

Elmegek, elmegyek, hosszú utra megyek

Végzett piarista diákok ballagása

A piarista „család” nyolcvan maturanidus tagja „ballagott” tegnap utójára végig a piarista iskola folyosóin és udvarán. „Elmegek, elmegyek, hosszú utra megyek...” enekelték. Az élet hosszú útjára indulandók, féljabbal künn vannak már az életben.

De egy rövid ünnepségre még megállnak. A nyolcvan ünnepelő, komolyarcú fiatal ember felsorakozik a nemzeti és a piarista zászló alatt az udvaron, a szomorkás idő ellenére nagyszámú közönség veszi őket körül és hallgatja meg az ünnepség szónokait.

Egy talpraesett fiúcska nyitja meg a sort: Mátyas János I. b. a kicsinyek nevében búcsúzik a maturanidusoktól és kéri őket, jusson mindig néhány percük az életben, hogy visszaemlékezzenek a piarista iskolára, a tanárookra és rájuk, a kis diákokra.

Szűcs Kálmán I. kereskedelmista a legfiatalabb kereskedelmisták nevében mond búcsúszavakat a kereskedelmi legidősebbjeinek.

Galambos László VII. o. a nagyobbak, az utánuk következők nevében búcsúztatja az abiturientákat:

— Eltettekben a magvetés ideje letelt; most az élet talajában a növekvés, a virágzás és a termés ideje kezdődik...

— Elértétek célokat, amiért nyolc éven át dolgoztatok. Elértétek, de már előtettek kell állni az új céloknak. Az életben nincs megállás s máris meg kell kezdenetek a munkát, a harcot az új célokért.

Ezt az új célt megismerték a piarista iskolában: a néphe visszatérő és a népből megújuló Magyarország. A cél eléréséhez hit kell, hit a magyar kardban és a magyar szellemben, a magyar újjászületésben.

Révész János a búcsúzó kereskedelmisták szónoka:

— Nemcsak jó könyvelőt, megbízható irodistát, kitűnő kereskedőt neveltek itt belőlünk, hanem igaz magyar embert is.

Vállaljuk a világ mostani vajadásában a ránk háruló kötelezettségeket és készek vagyunk arra is, hogy a háború utáni nehézségekkel szembenézünk.

Kiss Kálmán, az önképzőkör elnöke beszél ezután, ő a gimnazisták szónoka:

— Érezzük, hogy egy nemzet szemé van rajtunk, egy nemzet

szeméfenye vagyunk, egy nemzet sorsa van kezünkben. Ez a tudat ad nekünk erőt, kitartást, hogy emelt fővel, dacos erővel vállaljuk az élet harcát.

Ő is, miként mindigek szónok nagy hálaival emlékezik meg a piarista tanárokról, akik földi javakkal megfizethetetlenül sokat, kimondhatatlanul sokat tettek nevelésükért s nekik köszönhető, hogy öntudatos magyarok lettek.

A beszédek után az ünnepség legmeghatóbb jelenete következett: a maturanidus zászlótartók átadják a zászlót az utánuk következőknek...

Az tán újból felhangzik az abiturienták ajkán az ének: „Elindultam szép hazámból...” s vége a megható „ballagásnak”.

Itt adjuk a ballagók névsorát, a gimnazium VIII. oszainak névsora: Bakucz Pál, Balogh Béla, Berger Péter, Bieleck Sándor, Bogárn Szilárd, Bozoky György, Csapó László, Csikó Nándor, Daróczy Lajos, Deim Márton, Erhardt Tivadar, Ferenczy József, Forbát Péter, Galambos László, Gaspar Attila, Germar Ferenc, Groszmuk Béla, Hangrad Alajos, Hegedűs Miklós, Hollós László, Kiss Antal, Kiss Kálmán, Kiss Lajos, Kovács András, Kripek Lajos, Lendvai, Vilmos, Málnás Alajos, Melles Odón, Mezey Ferenc, Molnár Gábor, Mörök József, Nádasi Béla, Nyitray Tibor, Pleskó István, Salgó György, Sarkadi Róbert, Sashegyi Bertalan, Sarady Zoltán, Szabó György, vitéz Szánthó Zoltán, Székely István, Sztankay Csaba, Torbágyi Zoltán, Tóth László, Vései László.

A kereskedelmista „ballagók” névsora: Antalffy István, Balás Dénes, Bessenyei József, Borbás József, Brauch Károly, Csige Imre, Fábian Béla, Felföldy György, Ferenczik János, Fényes István, Görög József, Kassai József, Kiss Ernő, Kocsis Béla, Lakos András, Lieber János, Mándy Ernő, Márton Pál, Medveczky Géza, Mikó Sándor, Moser Endre, Nagy István, Nagy Kálmán, Nagy József, Nagy Zoltán, Rák Imre, Révész János, Schürger András, Szabó Dezső, Szilágyi József, Szoboszlai Miklós, Szűcs Imre, Török László és Varga László.

Póruházt árdrágítók

3-3 heti fogház a hárompengős lisztért

Nagyot gondolt egy napon Hajdúböszörmény Balogh Imre és felesége. Elhatározták, hogy kis eldugott lisztjüket behozzák Debrecenbe és itt jó magas áron eladják. Elhatározásukat tett követte s csatlakozott hozzájuk Somogyi Ilona hajdúböszörményi leány is. Mintegy 50 kilogramm lisztet hoztak be hármian Debrecenbe azzal a nagy elhatározással, hogy kilóját 3 pengőn alul nem adják el.

Megérkezve nyomban hozzáláttak a munkához. Jámber együgyűséggel sorra vették a házakat és kínálták eladó portékájukat. Így kukkantottak be többek között Suba István női szabómester lakásába is. Beszédbe elegyedtek a háziasszonnyal s elmondották mondókájukat, hogy ok bizony kilónként 3 pengőért szeretnék eladni kis lisztjüket.

Subáné úgy tett, mintha meg akarná velük kötni az üzletet, alkudni kezdett, közben azonban leküldött a arokra rendőrt. Nagy volt tehát Baloghék meglepetése, mikor a vásár megkötése helyett egyszer csak a rendőr jelent meg s bekísérte őket a rendőrségre.

Ilyen előzmények után került Balogh Imre, a felesége és Somogyi Ilona a debreceni törvényszék uszoraábrájára, dr. Pogány Béla elé árdrágítás vétségével vádolva.

A tárgyaláson beismerő vallomást tettek s a bíró ennek megfelelően 3-3 heti fogházbüntetéssel sújtotta a póruházi árdrágítókat.

Háromévi feygházra ítélték egy megrögzött tolvajt — az elítélt megköszönte a súlyos büntetést

A debreceni törvényszék az elmúlt napon megrögzött bűnöző felett ítélt. A vádlott Szűcs József sokszorosan büntetett előéletű férfi volt, aki már eddig életének nagyrészét különböző fogházakban és börtönökben töltötte. A királyi ügyészség most ezért állította a debreceni törvényszék elé, mert Szilágyipéren belőrt Kovács József sérteltes és onnan ruhaneműeket lopott, mellényt, nadrágot, kabátot és több apró holmit.

A tárgyaláson Szűcs meglehetősen kedélyesen viselkedett. Hangoztatta, hogy rajta már nem segít semmiféle büntetés, mert ő már egész életében ilyen marad és különben is jól szokta magát érezni a feygházban, ahol igen jó a társaság.

A törvényszék méltányolta Szűcs kívánságát és lopás bűntettében mondotta ki bűnösnek és háromévi feygházbüntetésre ítélte. Szűcs a büntetésbe nemcsak hogy belenyugodott, hanem hálás szavakkal megköszönte a bíróságnak. Az ítélet jogerős.

Honvédeink B. harcot segíti a hadigondozási belyük használatával.

Bérma-ajándék

óra, aranyékszer **HORA ENDRE**
Kossuth-u. 2. Telefon 34-59.

Magyar-olasz kereskedelmi tárgyalás

Róma, május 7. (MTI) Az elmúlt napokban összeült Rómában a kereskedelmi árucserre lebonyolítására alakított magyar-olasz vegyes bizottság. Az üléseken megállapították a két ország között 1943-44-ben lebonyolítandó árucserre tervezetét.

Csütörtökön Nickl Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a magyar bizottság elnöke és Giannini nagykövet, az olasz bizottság elnöke aláírták az bizottság munkálatairól készült zárójegyzőkönyvet.

Beethoven-est a Városi Zeneiskolában

Beethoven-est volt tegnap a Városi Zeneiskolában. Beethoven zongoraszonátákat hallottunk a növendékek jó előadásában. Nemcsak technikai felkészültségük volt dicséretes, de a tolmácsolásban is sokhelyt kitűnőt adhatunk a növendékeknek. Héchtl Margit és Galánffy Lajos nevelőmunkájának eredménye ez.

Nagy érdeklődés kísérte Vársary Tamás szereplését, aki ezúttal is csillogó billentyű-technikájával és érett felfogásával tűnt ki. Tóth Adél őszinte elmélyültséggel és igaz átérzéssel játszott. Vitez Tóth A. Péter tehetséges a pastorál-szonátában maradéktalanul megmutatkozott. Szilágyi Béla nagy feladatának legnagyobb részét jól megfelelt. Pásztor Mária, Borbély Edit és Szele Margit egyre nagyobb fejlődést mutatnak és egyre inkább beváltják a hozzájuk fűzött reményeket.

Végezetül nem hallgathatjuk el, hogy „kevésbé több lett volna”. A műsor kissé hosszú és fárasztó volt.

SZÍNHÁZI MŰSOR:
Szombaton délután: **Bácskai ónom-dánom.** Fülléres helyárák.
Szombaton este: **Az utód.** — Kardoss Géza vendégjátéka. B) bérlet.
Vasárnap délután: **Mária főhadnagy.** Mérsékelt helyárák.
Vasárnap este: **Tahiti gyöngye.**
Hétfőn este: **Az utód.** Bérlet-szünet. Kardoss Géza m. v.
Kedden este: **Az utód.** C) bérlet. Kardoss Géza m. v.
Szerda este: **Mária főhadnagy.** Tisztviselőest, fülléres helyárák.
Csütörtökön este: **Tahiti gyöngye.** Munkáselemlés.
Pénteken este: **Tahiti gyöngye.** Munkáselemlés.

Csokonai Színház
Szombaton este B) bérletben
Az utód
KARDOSS GEZA és BELEZNAI UNGER ISTVÁN fellépésével!
Nagyszerű Bókay-ujdonosság
SZOMBATON DÉLUTÁN fülléres helyárákkal:
Bácskai ónom-dánom

Tánciskolák
* Schaff tánciskolájában, a Koronában ma este hét órától holnap öt órától órák.

— Az egyik olasz tartomány prefektusa három város polgármesterét felmentette állásukból és egyúttal büntető feljelentést tett ellenük közéleti bűncselekmények miatt a büntető jogi hatóságoknál. (MTI)

Közérdekű levél

Minden jó színész hamarosan kedvenc lesz

Igen tisztelt Szerkesztő Úr!
A „Debreczeni” tegnapi számában „egyetemi színházbarát” szövegesül azt a jelenséget hogy idény végével a debreczeni színházról néhány tagja eltávozik és más társulatokhoz szerződik le. Mivel közérdekű levele végén kéri a színházpártolókat hozzászólását a kérdéshez, bátorkodom a felvetett problémához néhány reflexiót fűzni.

Nem tudom magamévá tenni az „egyetemi színházbarát” felfogását. Olyan hangon tárgyalja néhány művész elszáradását, mintha az alapjában rendintén meg a debreceni színház kultúráját, Holott természetesen és egészséges folyamat az, hogy bizonyos kicserélődés menjen végbe a társulatnál, az új idényben új arccokat is lássunk, új tehetségekben gyönyörködjünk. Tessék elhinni — ezt mint hosszú idő óta állandó színházi bérlet, aki a színházat nemcsak egyes szereplőkért, hanem mint magyar kultúránk egyik legszebb kirívágását szeretem —, mondhatom, minden jó színészből hamarosan kedvenc lesz. Nem kell megijedni attól, hogy néhány nagyon kedves és nagyon megszeretett művész nevével nem találkozunk az új idényben, ahogy Beleznai Unger István direktor hozzáférést, áldozatkészségét megismerjük, bizonyosak lehetünk felőle, hogy gondoskodik velük egyenértékű, esetleg még kiválóbb utánpótlásról. Nem szabad elfelejtenünk, hogy egy színésznek sem célja az, hogy legyökerezzen egy városban, azt szereti, ha új és új közönség ismeri meg művészetét. Arra is gondolnunk kell tehát, hogy nem mindig a direktoron áll egy színész szerződésképe, hanem magán a művészen is, aki vágyik más város, esetleg éppen a főváros színpadára, ahol jövedelmét filmszerződésekkel toldhatja meg. A debreceni színház jelenlegi direktorát nem úgy ismertük meg a darabok káprázatos kiállításából, operaelőadásainak Debrecenben eddig nem ismert egyszerű szereposztásából — ami mind nagy kiadást jelentett —, mint aki visszariadna némi áldozattól, ha arról van szó, hogy a társulat egy-egy pillért jelentő tagját megtartsa. És éppen a közérdekű levélírója által is elismert ideai színházi színvonal a biztosíték arra, hogy bizalommal lehet minden színházbarát: a Csokonai-színházban a jövő évi társulat sem marad alatta művészi szempontból az ideinek.

A nevek változhatnak, a lényeg a fontos, hogy a hívó maradjon meg. A többi a színházgazdát magánügye, melyben nem lehet, de véleményem szerint nem is szabad presszionálni, hiszen mi, akik a nézőtérre ülünk és tapasztalunk, nem láthatunk be a kulisszák mögé, nem tudhatjuk, mi van egy-egy kedvenc lávozásának hátterében.

Soraim közléséért maradtam Szerkesztő Úrnak köszönettel: Egy régi színházberlő

Ranaviona Madagaszkár utolsó bennszülött uralkodója még ma is él. A hovák királynőjét a franciák 1895-ben Reunion szigeten internálták. A föld egyik legszebb pontját alkotó csodálatos szép szigeten a királynő hamarosan beletörődött sorsába és feleségül ment egy francia csendőrhöz. A királyi foglyáról „arany kalitkának” is nevezett szigeten még egy barnabőrű szépség él: Terü Nue Tahiti Pomare, Tahiti utolsó királynőjének anokája, aki ugyancsak 1895-ben került száműzetésbe és azóta gondtalanul és havi 675 aranyfrankos kegydíjából

A szegedi ellenforradalom évfordulója

Szeged, május 7. Huszonnégy évvel ezelőtt, május 7-én indult el Szegedről az ellenforradalmi megmozdulás, amely végül a szegedi gondolat jegyében a keresztény nemzeti Magyarország új-jelölését eredményezte.

A mai idők komolyságához méltó keretek között történt meg Szegeden az évfordulóról való megemlékezés. Szeged város házaiban az alkalommal nemzetiszínű zászlókkal díszítették fel.

A Horthy Miklós laktanya bejárata előtti emlékműnél egy-szerű keretek között folyt le az ünnepség az ellenforradalmi bajtársak kisebb csoportja és a honvéd tisztí küldöttség jelenlétében. Dr. Katona István városi tanácsos helyezte el az emlékművön, a város közönségének babérkoszorúját.

A honvéd tisztí küldöttség parancsnoka szintén babérkoszorút tett az emlékműre, amely mint a felírás mondja „hős fiak bátorságát és hazaszeretletét hirdeti”.

Finn vendégek érkeznek Debrecenbe

Helsinki, máj. 7. (MTI) A jövő héten a finn tudományos és művészeti élet képviselőinek 10 főnyi csoportja utazik egy hetes magyarországi látogató körútra. A finn vendégek közül többen előadást tartanak Finnországról.

A csoport vezetője Heiskanen helsinki egyetemi tanár. A csoport a jelek szerint május 15-23. napjaiban tartózkodik Magyarországon és a magyar fővároson kívül ellátogat Debre-

cenbe és Kolozsvárra is.

Heiskanen egyetemi tanár sajtónyilatkozatában elmondotta, hogy az utazás célja a finn-magyar kulturális kapcsolatok és a neprokonsági érintkezés elmélyítése. Heiskanen tanár elmondta még, hogy az ősi hónapokban hasonló magyar csoport érkezését várják Finnországba és ez alkalommal előreláthatólag több magyar íróval ismerkedik meg a finn közönség.

Ne feledjétek, hogy magyarok vagytok!

Az állami gimnázisták ballagása

Hagyományosan szép ünnepély keretében történt meg tegnap délelőtt a Fazekas Mihály állami gimnázium VIII. osztályos tanulójának ballagása. Fehér orgona és gyöngyvirág díszítette az osztálytermet, gyöngyvirág volt a búcsúzó diákok kezében is, akik a „Ballag már a vén diák” kezdetű dal melódiájára vonultak végig a folyosókon, osztálytermeken. Az udvaron egész sereg szülő, rokon, jóbarát és ismerős gyűlt össze, itt folyt le az ünnepélyes búcsú.

A búcsúbeszédet — melyet Kozsompel Dezső írt — Csabay Tibor olvasta fel.

— A part szélére érkezünk — mondta. — Megötlünk napfényt mult: diákeveink, előttünk a folyó és azon túl a kodbe vesző túlsó part: a bizonytalan jövő.

Ezután elbúcsúzott az Alma Matertől, majd Ur Márton igazgatótól.

— Igazgató ur erős, biztos, olykor szigorú kézzel irányította iskolánkat, mert tudta, hogy a rendet, a fegyelmet a középiskolában kell megtanulnunk. A mai élet viharában csak az képes helyét megállni, aki tud engedelmeskedni és tud önmagán uralkodni.

— Különös szeretettel búcsú-zunk osztályfőnöküktől. Nyolc estendőn keresztül úgy vezette osztályunkat, ahogy csak atya tudja fiait irányítani. Meghitt családis kör alakult ki közöttünk melyet osztályfőnökünk nyolc éven át ápolt és tartott össze.

Meléken búcsúzott a tanároktól. Végül az iskola diákjaihoz fordult:

— Legyetek a magyar életharc egy-egy feladatának képzett, über katonái, hogy ha jönnek a döntő napok, mindegyikötök helyén legyen az új honfoglalás nagy küzdelmében.

A távozó VIII. osztályosokhoz dr. Kiss Miklós osztályfőnök mondott felemelően szép beszédet. Szólt az iskolában töltött nyolc évről, majd a jelen helyzetéről.

— Nemcsak tűzgépekkel, hanem a lelki és szellemi fegyverek minden nemével küzdünk hazánkért és önmagunkért. Ezért gyarapítsátok, fejlesszéték azokat az ismereteket, lelki szellemi, testi erőket, melyeket ennek az iskolának falai között szerzettetek. Vegyétek ki részeteket úgy a munkából, mint a küzdelemből.

— Akármilyen kedvező vagy mostoha körülmények közé kerüljétek — fejezte be nagyszerű beszédét Kiss Miklós — ne feledjétek el, hogy magyarok vagytok. Mutassátok meg ezt fűképpen tetteitekkel. Lebegjen

Leégett Nyiregyházán egy írógépüzlet

Nyiregyházáról jelentik: Az elmúlt este a nyiregyházi városháza épületében levő Huray-féle írógépüzletben tűz keletkezett. — Teljes kétségbeeséssel vonultak a tűzoltók a tűz színhelyére akkor azonban az írógépüzlet már lángokban állott. Egy órai megfeszített munka után sikerült a tüzet eloltani, a kár azonban így is jelentős, mert elpusztult 8 darab írógép, ami ma sokszor pótolhatatlan veszteséget jelent. A tűz martaléka lett a műszaki műhely teljes felszerelése és az üzleti berendezés is. A tűz keletkezésének okát a tűzvizsgálat fogja pontosan megállapítani.

Huba Gyula levele a debreceni presbiteriumhoz felesége 167 holdas hagyatékáról a Kollégium javára

Mint ismeretes néhai Huba Gyuláné Szegedi Mária Gabriella volt budapesti lakos, végrendeletileg 167 kat. hold területű tiszarófi földbirtokot hagyományozott a debreceni református egyházra azzal, hogy a birtok jövedelméből a debreceni református Kollégiumban tanuló, jó előmeneteli magyar gyermekeket kell, felekezeti különbség nélkül segíyezni.

A debreceni egyház presbiteriuma hálás kegyelettel fogadta el az elhunyt úrasszonynak nagy szerű alapítványát és külön köszönetét fejezte ki az örökhagyó férjének: Huba Gyula m. kir. államrendőrségi detektívfelügyelő budapesti lakosnak, aki a legnagyobb önzetlenséggel működött közre az alapítvány megtétele és felesége akaratának érvényre emelése iránt.

A presbiterium köszönet iratára Huba Gyula válaszolt. Az emlékedett szellemű levél így hangzik: „Istenben boldogult szeretett drága jó feleségem végakartát minden tehetséggel, minden ellenkező felmerült szándékkal szemben is igyekeztem megvédeni és érvényre juttatni, amely hála a Mindenhatónak sikerült is.

Szeretett feleségem r. k. vallásának született, de elsősorban keresztényen és magyar volt, aki azért kívánta birtokát az ősi debreceni református egyháznak magyar gyermekek istápolására és nevelésére juttatni, mert hosszú éveken át Amerikában élén, ott is meggyőződést szerzett és a künt látogatást tett néhai Baltazár püspök úrtól személyesen in-

Emésztési zavarok következtében keletkezett bőrkiválasok sok esetben hamarabb elmúlnak, ha bélműködésüket reggelként éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Faroné József” kecsk. rüvizsel rendezzük. Kérdezzé meg orvosát!

mindig szemetek előtt nemzeti imádságunk: A nagy világon kívül nincsen számodra hely, áldjon vagy verjen sors keze, itt elned, halnod kell.

A VII. osztály növendékei közül Dukay Barna búcsúztatta a nyolcadikosokat.

— Ma — ügymond — a történelmet nem tollal, hanem fegyverrel írják, a fegyvert markolok kéz a fűtéek, fiatalság s az élet csatáját őseitekhez méltó utódként kell megvívnotok.

Az intézet zászlaját ünnepélyesen nyújtotta át három nyolcadikos három hetedikese. Ez után a hősi emlékműhöz sorakoztak fel, ahol Soltész Béla megkoszorúta az emlékművet.

A ballagó nyolcadikosok sorsora a következő: Bagossy Sándor, Bige Zolt, Bodnár Sándor, Csabai Tibor, v. Csorba László, Darvassy Károly, Domokos Ferenc, Harsanyi István, Hodossy Zoltán, Hornyák István, Kalmár Gyula, Kántor László, Kiss István, Kós István, Kós János, Kozsompel Dezső, Kún József, Lőrincz Gyula, Micskey Tőthóton, Mohácsi Jenő, Nagy Gyula, Nagy Mihály, Panyi Béla, Papp Béla, Pólya Jenő, Rác Csongor, Réthy Sándor, Soltész Béla, Szabó József, Szopos Gábor, Telek István, Varszeghy József, Zöld László.

Eddigi adatok szerint olajozás közben keletkezett a tűz. Az üzletlajdonos és a személynéz a késő esti órákban még az üzletben tartózkodott, mert a padlót olajozták. Közben történt, hogy az üzletben valami lángra lobbant és a tűz olyan gyorsan terjedt, hogy az üzletben tartózkodóknak is menekülnök kellett. A tűzokozta kár több ezer pengő.

formálódott a református egyháznak mind az Ó., mind az Új-házában folytatott, a magyar élet- és szellem fenntartása érdekében kifejtett küzdelméről és annak eredményéről.

Az egyetemes kereszténység mellett mélyeséges magyarsága érlelte meg benne azt a gondolatot, hogy a jövőd magyarság megerősítése és szellemi erejének növelése érdekében a magyar gyermekeknek és ifjúságnak tudatos, tökéletes magyarrá nevelését a debreceni református egyházon keresztül, az ősi magyar református Kollégium által szerény hagyományával előmozdítsa és előbbre vigye.

Ó tudta, hogy a debreceni református egyház és Kollégium a magyarságot érintő bármely tragikus sorsfordulat dacára mindig keresztényen és igaz magyar maradt és így szárnyal alul csak tökéletes és csak magyar ifjúság kerülhet ki.

A barna szemszín lényegesen gyakrabban öröklődik, mint a kék szemszín? A következőképpen az, hogy statisztikai megállapítások szerint a barna szemek aránya nemzedékről nemzedékre nagyobb lesz.

A kézigránát őse már legalább 2300 éves. Első leírás Aineasnál találjuk, aki az ellenség közé hajított és égő anyaggal megtöltött cserépedényről beszél. Akkor és Brzuny ostrománál az égetett agyagból készült és pergamenttel bekötött gránátokat már parittyások lötték az ellenségre

Svetits tanítónőképzősök búcsúja az intézettől

Tegnap délelőtt *harmincegy* ötödikes tanítónőképzős „ballagott” a Svetitsben. Búcsúztak az Altra Materől, amelyben oly sok szép évet töltöttek, oly sok jót és nemeset tanultak.

Nemcsak a leányok szemében csillogott a könny, az ég is ejtett néhány könnyecpetet, biztosan a búcsúzás fájdalmában...

Mégis szépszámmú közönség jött el a tanítónőképzősök ballagására, szülők, ismerősök és — véglegnyelők.

A ballagás délelőttjén misét hallgattak és elsópétek lévén, megáldoztak a ballagók, majd a Svetits kapujába vonultak, ahol ima, litánia és szentségimádás után Mellau Marlon pápai prelátus, igazgató szolott hozzájuk. Szeretettel fűtött szavában a leányokra váró hivatás ezer gondjáról, bajáról is szólott s kérte őket, gondjukban, bajukban forduljanak mindig a nagy Vigasztalóhoz, Istenhez.

A kapujából hármas sorokban jöttek le a „ballagók”, ajkukon az új ballagási énekkel, amelynek bús dallama mindenki lelkét megfogta: „Búcsúzzunk már testvéreim, a szép kor elrepült...”

Az intézet udvarán volt a rövid búcsúünnepség.

Varga Margit IV. éves tanítónőképzős búcsúztatta az életbe lépő leányokat. Helytállásra buzdította őket az élet küzdelmeiben, amikor a falu gyerme-

kei, vagy a család áldozatokat kíván tőlük. Sohasse feledjék azokat az eszményeket, amelyeket a jószág tisztelőndő nővérek oltottak beléjük.

Bögel Anikó válaszolt a búcsúzó ötödészek nevében. Második otthonuktól búcsúznak — mondotta. — amikor az iskolától búcsúznak s hálával gondolnak igazgatójukra, tanárnőikre. Lelket akarnak adni az evangéliumnak, ahogy Mécs László mondja, mindenkit boldogítani akarnak az életben. Erre tesznek fogadást. Köszönik az ötmutatást s az Ursten áldását kérik a jó nevelők további munkájára.

A megható ünnepély nemcsak a „ballagók”, de a közönségnek is sokáig emlékezetes maradt.

A „ballagók”, a végzett növendékek névsora a következők: *Bárony Vera, Bögel Anna, Bujdosó Irén, Fekete Janka, Ferenczy Éva, Görömbey Kati, Gyöngyösi Eugénia, Hanzsly Gabriella, Holczler Margit, Jászberényi Aranka, Juhász Márta, Kolonté Éva, Kövesi Berta, Kürthy Kati, Malmos Olga, Mátyás Mária, Megyeri Zsuzsa, Nagy Margit, Nagy Mária, Nádasi Gizella, Orosz Jolán, Papp Ilona, Reiter Irén, Szabó Katalin, Szegedi Magda, Szűcs Margit, Toth Mária, Török Judit, Vadász Magda, Veszprémi Magda, Vízniczy Irén.*

A céhbéli csizmadiamesterek által szerzett házat a késői utódok kénytelenek eladni

Nem minden nap fordul elő olyan rendkívüli közgyűlés, amelyet a Debreceni Csizmadia Áruszövetkezetbe tömörült csizmadiák tartottak. Komlós Lajos elnöklésével. A közgyűlésen nagyon sok derék csizmadiamester jelent meg. Késői utódai azoknak a „betsületes és hírneves csizmadia mestereknek”, akik évszázadokkal ezelőtt céhekbe tömörülve nemcsak tisztas nevet vérekezdtek ki maguknak, hanem tekintélyes vagyont is gyűjtöttek kezük munkájával. Éppen ezért fájdalmas a közgyűlés határozata: el kell adni a székházat. Nincs azonban más út, mert a nehéz anyagi helyzetben másképp nincs segítség. Kimondták a határozatot: ha jó utat kapnak a házért, eladják.

A csizmadiaszint, a tancstermes vendéglőt, a sok üzlethelyi-

séges házat, amit nehezen szerezhettek meg a derék elődök, most el kell adni.

A közgyűlés sajnálatjal állapította meg, hogy csak ez a megoldás maradt hátra. Szép volt az évszázados múlt, eredményekben gazdag, elismerésre méltó egységben éltek a derék céhmesterek, példás fegyelmei tanúsították, megértés, tisztelet és szeretet uralkodott közöttük. Ezt a szellemet örökölték, nem a minden áron és minden úton haszonszerzést.

Talán akadnak, akik találnak jobb megoldást, mint elől a történelmi emléket jelentő csizmadiaszékházról való megváltást. A csizmadiaszint hezátartozik Debrecen város multjához, történelmi levegőjéhez. Kár lenne érte, ha megszűnne.

Holnap rendezi a KIE az „anyák napi” ünnepélyt

Az „anyák napi” gondolat Amerikából ered. Egy amerikai kisleánykának meghalt az édesanyja. Benne elvesztette azt, aki a legtöbbet jelentett számára. Sokat kijárt az édesanyja sírjához. Majd úgy próbálta magát vigasztalni, hogy olyan gyermekeket gyűjtött maga köré, akiknek nem volt édesanyjuk. Ezekből a gyermekekből egy egész kis egyesület alakult. Elhatározták, hogy megvalósítják nagy tervüket: minden évben egy napot az anyák ünneplésére szentelnek. A gondolat agyon szép volt, mindenféle örömmel fogadták. Így kezdtek előbb az amerikai, majd az európai városokban megvalósítani ezt a gyönyörű gondolatot. Hazánkban kb. 22—25 éve, hogy minden év legszebb hónapjában: májusban megrendezik az „anyák napját”. Hazánkban ezt a szép gondolatot a KIE kezdeményezte és még ma is mindenféle a KIE rendezi a legnagyobb ünnepélyeket. Debrecenben ugyancsak a KIE 1925-ben rendezte meg először az akkori polgármester beleegyezésével és jóváhagyásával. A már egészen hagyományossá

vált „anyák napját” a debreceni KIE holnap rendezi. Délután 11 órakor a Csokonai-színházban gazdag műsorban összeállított ünnepélyt rendez, melyre a város lársadalmát szeretettel hívjuk és várjuk. „Anyák napján” adózzunk anyai megemlékezéses lelkülettel, hogy tűzzük ki az erre az alkalomra készült izléses virágjelvényeket. Akinek az édesanyja él, az rózsaszínűt, akinek nem él, az fehér virágot viseljen. Akinek az édesanyja más városban él, arról „anyák napi” levelezőlappal emlékezzünk meg. Jelvények és lapok fenn a KIE-ben (Piac-utca 36. szám) és trafikokban kaphatók. Színházi jegyek a KIE-ben és a színházjegypénztárban kaphatók. (Erdős Erzsébet.)

Vendégiosok! KORCSMÁROSOK!
Aki finom, tisztázamatú bort akar keresse fel:
Kállai Károly
borszárművelő
RÁKOSI JENŐ-UTCA 3.

DEBRECZEN 5. OLDAL 1943. V. 8.

Érdekes események a történelemben, melyek májusban „estének meg”

1915-ben történt az első világ háborúban a gorlicei áttörés, mely egy időre eldöntötte a központi hatalmak győzelmes sorsát. A gorlicei áttörés allította meg a nagy orosz gőzhengert, melynek az lett volna a célja, hogy hazánkban keresztül támadja meg Németországot és megkeresse a kapcsolatot a Balkánon keresztül az ántant seregekkel. A gorlicei áttörés alkalmával fogságba esett vonatoszlopok között találtak olyan háborus vereteket, melyeken az állott, hogy a budapesti bevonnulás emlékére. Ebből persze semmi se lett, s nem utolsó helyen éppen a bravuros magyar csapatok hősi küzdelmének is köszönhető. A krakkói vajdaság kis városkájának, Gorlicének közelében május 2-án zajlott le a döntő csata, mely Hindenburg, Ludendorff és Hötendorfi Conrad tervei szerint indult. Gorlice-Tarnow között kezdtek a támadást, ahol a nagy offenzívában lezabban legyengült orosz sereg ellenállása a legyöngyöbb volt. Mackensen és az osztrák-magyar vezér, József Ferdinánd főherceg seregevel szintén részt vett ennek a támadásnak és sikernek keresztül harcolásában. Százkilencven ezer ember vett részt ebben a támadásban és a negyvenkilométeres harcszakaszra több mint ezer ágyú ontotta a tüzet szakadatlanul. Itt Radko Dimitrov orosz tábornok vezette az orosz ellenállást, az a tábornok, aki a bolgároktól ment át az oroszokhoz és egyik legvéresebb offenzívának a kezdeményezője volt. Három óras pergőtű után indult meg a roham, mely sikerrel járt és éppen Gorlicenél törtek át az oroszok frontját. Ezzel egyidőben a Dunajecen is átkeltek az egyesült hadak és megkezdődött a nagy orosz visszavonulás, mely az év őszével ért véget...

1913 májusában anektálta Magyarország az Orsovával szemben álló kis szigetet, Ada Kale-t. Másfél négyzetkilométer területű kis sziget. Meg hegy s is van a területen és tiszta mohamedán török lakossága volt. Dohány, rozsa, szőlőtermelésből élnek az emberek és dunai halászatból. Erdekessége volt, hogy had- és adómentességet élvezett a kis sziget Magyarország idejében. 1716-ban az osztrákok elfoglalták a törököktől, majd 1738-ban visszafoglalták a törökök, hogy aztán 1878 május 10-én ismét osztrák-magyar csapatok szállják meg. Mikor Románia és Szerbia végleg felszabadult a török alól, a gazdatlanul lett kis sziget egyelőre a Monarchia közös birtoka volt, majd 1913 májusában végleg hazánkhoz csatolták. Fél-szigad vártuzer és fél-szigad gyulogság volt a helyőrsége és a kies fekvésű szigetekre igen keresett idegenforgalmi hely volt a román, szerb és magyar határ találkozásánál.

1834 májusában Bars vármege intézett feliratot az országgyűléshez a lengyelek ügyében, mintha csak a mai eseményekre is illenék a katnyi esetell kapcsolatosan ennek a feliratnak nem egy része, amikor olvassuk a feliratban: „Lehetetlen nem szánozunkunk ama szerencsétlen vitéz nemzetet, mely egykor fegyvereivel hazánkban a boldogabb jövő reményét visszaadta. Unokánk keserűen megírta nekünk, hogy nincs többé Sobiesky!...”

„Halálsugár” c. érdekes téregény kapható kiadóhivatásban. Ára 50 fillér.

VAN SZERENCSEM

Irta: BIBÓ LAJOS.

Budapesten ma is vidám fellételességgel éli világát egy férfi, aki hajdan hatalmas vagyona után az úgynevezett legjobb körökhöz tartozott. Ezen az alapon úriembernek számított, ha nem is éppen igazi magyar úriembernek. Hősünket az idők folyamán több kellemetlenség érte, többek között az a legellenesvesebb baleset, hogy a saját hibájából teljesen elszegényedett. Mit tesz ilyenkor egy irgalmas szellemű volt milliomos? Elkezd pénzügyi létornaszatát végezni Lipótmező és a Markó utca között. A trapézról egyszer mindenki leesik s a rosszul sikerült halálugrás rendszerint marasztaló ítélettel végződik. Ez történt emberünkkel is, akit egyik babul sikerült pénzügyi műveleteért a büntetőbírószálg bizonyos időre elvont a nyilvánosság elől. Nade, semmi sem tart örökké. Így emberünk is szabadult egyszer s mert az életnek prózai feltételei is vannak, elindult, hogy baráti támogatással biztosítsa magának azokat az elemi szükségleteket, amelyeket — akármilyen különösen hangzik is — még egy született úriember sem nélkülözhet. Miután azonban nemesupán a barátságok, de a baráti kölcsönök is meg van a határa, barátunk lassan eljutott a pumpolásig, a pumpolástól az úgynevezett „tarhá”-ig, ami viszont közfelfogás szerint — sajnos — már a szigorúan vett egyoldalú üzletek körébe tartozik. Mísem természetesebb, minthogy emberünk előtt egyre kevesebb ajtó nyílt meg s aki barát még állta a tarhát, annak egyre gyakrabban a zsebébe kellett nyulnia, hogy emberünket az éhenhalástól megmentse.

Hősünk nem tartozik az ostoba emberek közé. Úgyel rá, hogy erkölcsi pozícióját fel ne adja. Kizárólag előkelő helyen mutatkozik és tündető közvetlenséggel udvözi mindig régi barátait. Után kalaplegetve, zárt helyiségben lágy kézmozdulattal köszön:

— Szervusz! — kiáltja, vagy inti finom mértéktartással, hogy az udvözlésből mindenki értsen

és az illetőt vizionásra kényeszerítse.

Nos, a legjobb és legmelegebb szívű barát, akinek talán a legkínosabb volt ez az ismeretség, egy ötpengős látogatás kapcsán a következő javaslatot tette emberünknek:

— Nézd, pajtás — mondta, — nem tagadhatod, van valamelyes érzésem az emberi dolgok megítéléséhez. Könnyűkezdű, szabadabb gondolkodású, bizonyos erkölcsi csinytevésekre hajlamos férfiú vagyok magam is, de... A többit tudod úgy-e? Öt pengőt kértél. Abban a hitben, hogy ezáltal sem csatlakozom rendkívüli üzleti érzékemben, baráti ajánlatot teszek. Hajlandó vagyok húsz pengőért megváltani a tegezésünket. Húsz pengőt adok, ha ezentúl szervusz helyett „van szerencsém”-mel udvölsz.

Barátunk göggel zsebre vágta a húszpengős bankjegyet.

— Volt szerencsém! — mondta és távozott.

Eltelt két hónap. Utca, utcák, rem, kávéház: naponta olyan szíves, toladó, kihívó és jeltű nést keltő „van szerencsém”-ek következtek, hogy a jószívű barát lassan már alig mert nyitni a száját, hogy a baráti ajánlat nem tehetett anélkül, hogy hősünkbe és harsogó udvözlésbe ne utközött volna. Kínos helyzetből barátunk maga mentette ki. Egy reggel megjelent az adozat lakásán.

— Kérlek — kezdte — látom kellemetlen számodra az ismeretségünk. Nem értem ugyan a dolgot, de mindegy. Azért jöttem, mert ezzel a fene jó szívemmel megsajnálalak. Engedd meg tehát, hogy most én tegyek ajánlatot. Száz pengővel megváltottad az ismeretségünket is. Ha már nyilvánosan nem tegezhetlek, nem is akarok ismeretlenné válni. Adj száz pengőt és — vége. Ma tól kezdve még a nevedre sem emlékszem többé.

A barátunk kicsordult a könynye boldog meghatottságában. Kélszázat adott és elváltak. A két úriember azóta nem ismeri egymást.

Debrecenben végezte tanulmányait az új miskolci polgármester

Hírt adtunk már arról, hogy a belügyminiszter dr. Szlavy Lászlót Miskolc város polgármesterévé nevezte ki.

Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy az új miskolci polgármester eddigi pályafutásának több debreceni vonatkozása van és sokan ismerik Debrecenben.

Érkenézi Szlavy László régi bihari nemesi családból származik. 1907-ben született, tehát most 36 éves. Édesatyja Szlavy József huszárezredes volt. Középiszkolát a debreceni piarista gimnáziumban végezte jeles

Országos mozga om indult meg az OTBA szolgáltatások kiterjesztése érdekében

Köztudomású, hogy az OTI sokkal nagyobb mértékben szolgálja a betegek érdekeit és gyógyulásukat, mint például az OTBA, amelyhez a tisztviselőtársadalom tartozik. Ertesülésünk szerint most országos mozgalom indult meg, hogy a fixfizetéses állami és közigazgatási tisztviselők is több szolgáltatáshoz jussanak az OTBA-nál mint eddig.

eredménnyel. Főiskolai tanulmányait a debreceni egyetemen folytatta és itt avatták a jog- és államtudományok doktorává. Egyetemi éveiben jelentős szerepet vitt a Turul Szövetségben és az ifjúsági mozgalmakban. Azután a debreceni hadi-törvényszék főtárgyalási jegyzője lett, majd a közigazgatási pályára lépett, tb. főszolgabíró lett Bihar vármegyében. 1939-ben a belügyminisztériumba neveztek ki, ahol mint s. titkár működött addig, amíg egyhangúlag 1941 április 30-án Miskolc helyettes polgármesterévé választották. Felesége Kiskós István ny. szombathelyi polgármester leánya.

történt. Ungvár város közgyűlésén ematározta, hogy feliratot intéz a kormányhoz és támogatás végett megkeresi az összes törvényhatóságokat. Azt kéri, csatlakozzanak ahhoz a mozgalomhoz, melynek célja, engedje meg az OTBA a szabad orvosváltást, a tisztviselőket lassák el gyógyszerrel és az alap terhére fogkezelést végeztesse nek. A felirat támogatása ügyében Hajdú megye közgyűlése dönt.

Használja a hadigondozási bélyegeket.

TökésFoto vasárnap nyitva

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata május 8-án reggel 8 órától, május 10-én reggel 8 óráig: „Mégváltó” Piac u. 18, telefon: 14-64. — „Muraközy” Piac u. 72, telefon: 37-33. — „Boes-kay” Cegled u. 22 telefon 29-14. „Csokonay” Mester u. 43. sz., telefon: 10-15. — „Árpád fejedelem” Csapókeret, Jánosy u.

Anyák Napjára

Szeretnék csokorba Sok-sok szívet kötni, Edesanyák napján Gyöngyfüzérrel vinni.

Gyöngyfüzérrel vinni Harmat pirkadatban, Anyákat köszöntni Szívvel jövő dalban.

Szeretném könnyeim Gyémántként hullatni, A magyar anyáknak Bózsák közt nyújtani.

Kökainé Tékár Gizella.

— Vasárnap istentiszteletek a ref. templomban. (Anyák napja.) Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Kocsis József, Kistemplomban délelőtt 9 órakor Tariska Zoltán, délután 6 órakor Balázs Béla, Kistemplomban délelőtt 11 órakor Gáll Mihály. Kossuth utcai templomban délelőtt 10 órakor Huszka Ferenc, délután 6 órakor Szabó Géza, Karolyi G. téri templomban délelőtt 9 órakor Sulyok Kálmán, délután 4 órakor Varga Balázs, Ispolyai templomban délelőtt 10 órakor Birinyi János, délután Horváth György, Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor dr. Soos Béla, délután 6 órakor dr. Erdel Miklós, Homokkereti templomban délelőtt 10 órakor Sarkózy Lajos, délután 6 órakor Banyay Zoltán, Nyilas-tépi templomban délelőtt dr. Farkas Pál, délután fél 7 órakor dr. Juhász László, Csapókereti templomban délelőtt 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, délután 6 órakor Balogh József, Keresztelői templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 3 órakor Szilágyi László. Egyetemi templomban délelőtt 11 órakor Szenes László, Augustus szanatóriumban délelőtt negyed 10 órakor Konecz Zoltán, Egyetemi klinikában egész hetem át: Szenes László, Konecz Zoltán, Teglaskereti Áll. iskolákban délelőtt 10 órakor Sarkózy Lajos, Teglas-vető gyűl. házban délután 4 órakor Erdel Miklós, Wolaffka tépi olva-sókereti délelőtt 10 órakor Banyai Zoltán. Tanyai istentiszteletek: Ondódi H. Veeres dűlő d. e. 9 órakor Kunaóhalom, délelőtt 11 órakor Rápolyi Árpád, Hegyesen délelőtt 10 órakor. Elepen délután 2 órakor Nagy Károly, Mácson délelőtt 10 órakor és Kismácson délután 2 órakor Nagy Sándor, Egyeken délelőtt 10 órakor, Belsőhaton délután 2 órakor dr. Papp Géza, Bankon d. e. 10 órakor, Dicségen Áton délután 3 órakor Udvarhelyi György, Pácon délelőtt fél 11 órakor, Mézeshegyen délután 3 órakor vitéz Szabó Endre, Szepes I. délelőtt 10 órakor Pál Antal, Ebesen délelőtt 10 órakor Molnár Gyula I. Halápon délelőtt 9 órakor, Pipóhegyen délelőtt 11 órakor és Allohégyen délelőtt 11 órakor László L. Elek, Gyermekistentisztelet: Nyilas-tépi délelőtt 9 órakor Orosz János, Árpádtéri templomban délelőtt 9 órakor dr. Erdel Miklós, Egyetemi templomban délelőtt fél 9 órakor Szenes László.

— Vasárnapi szentmisék a római katolikus templomban és kápolnában. A Szent Anna-utcai főplébáni templomban 6, 7, 8 órakor csendes szentmisék, 9 órakor a templomban Fie ler István püspök mond ünnepi szentmisét és szentbeszédet, ezután lesz a leányok bérmlása, 9 órakor a Marieta gimnázium udvarán dr. Schaffler János püspök mond ünnepi szentmisét és szentbeszédet, ezután lesz a fiúk bérmlása. A templomban nem lesz több szentmise. 10, 11. háromnegyed 12 óra fél 1 órakor a piarista gimnázium udvarán lesz tábori misé. Rossz idő esetén a fiúk bérmlása a gimnázium dísztermében lesz, a lányok pedig a gimnázium előcsarnokában. — Szoboszlói úton Somhegyi Mihály, az Augustus-szantóriumban Gocs György, a fogház kápolnájában Mikos József, Pallagon Nagy Miklós, Mikespéren dr. Zernye József mond szentmisét és szentbeszédet.

— Görögkatolikus istentiszteletek rendje. Délelőtt negyed 8 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmissze, 9 órakor katonamissze, 10 órakor nagy szentmise, szentbeszédet mond dr. Hudáky Aladár s. lelkes. háromnegyed 12 órakor kismisse. — Délután fél 4 órakor rózsafüzér ajtatosságot, május hónap minden napján délután 6 órakor rózsafüzér és májusi ajtatosságot végzünk, esztendőnként és vasárnap délután szentbeszéd is van.

FIGYELEM!

Tekintettel a bérmlásra, folyó hó 9-én, a vasárnap zárva tartó lényképesszek is, 10-2 óráig nyitva lesznek

Magánokirathamisítást jelent a szerződés elszakítása is

Magánokirathamisítás vétésével vádolva állította a debreceni törvényszék elé az ügyészség ifj. Cibere Mihály 41 éves hajdúhadházi borbély-mestert azért mert hogy lakójának, dr. László Bélának kárt okozzon, elszakította a lakbérleti szerződést, hogy ne lehessen erre hivatkozni.

A tárgyaláson ifj. Cibere Mihály őszinte beismerő vallomást tett. Elmondotta, hogy lakójának, dr. László Bélának a felesége panaszkodott több ízben azért, hogy a lakás nedves. Ő ezen annyira felháborodott, hogy elszakította a lakbérleti szerződést, gondolván, hogy ezzel megszünteti a közöttük

fennálló lakbérleti viszonyt is.

Dr. Sányi László királyi ügyész vádbeszédében hangzott, hogy a mai lakbérleti szabályok szerint a lakót még akkor sem lehet kitenni, hogyha nincsen lakbérleti szerződés. Ettől függetlenül azonban ifj. Cibere Mihály tette kiemelte a magánokirathamisítás vétségét, mert a lakbérleti szerződést azzal a szándékkal semmisítette meg, hogy ezáltal eltüntesse a bérletet bizonyító fontos okmányt.

A törvényszék magánokirathamisítás vétségében mondotta ki bűnösnek ifj. Cibere Mihályt és jogerősen 200 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— A pécsi egyetem orvosi kara 25 esztendő. 1918-ban állították fel a pécsi egyetem orvosi karát, a 25 éves jubileumot a kar nagy ünnepséggel üli meg. Az ünnepségeken a debreceni egyetem tanácsát dr. Jeney Endre, az orvosi kar prodékánja képviseli.

— Gesztelyi Nagy László egyetemi rendkívüli tanár. — A Kormányzó Úr a vallás- és közoktatási miniszter előterjesztésére dr. Gesztelyi Nagy László m. kir. gazdasági főtanácsos, műegyetemi magántanár, országgyűlési képviselőnek a tudományos szakirodalom művelése és az egyetemi oktatás terén szerzett érdemeinek jutalmazásául az egyetemi rendkívüli tanári címet adományozta.

— A Dóczy Inézeti Volt Iskolatársak Szövetsége közgyűlése — kávédelutánnal egyekötve május 17-én, hétfőn délután 5 órakor lesz a régi Dóczyban. — Kávéjegy ára 1 P 50 fillér. — Kérjük a tagok, a volt dóczytársak megjelenését. Elnökség.

— A Dunába vetette magát, mert összeveszett férjével. — Fuchs Alajosné ipolysági lakos összeveszett odahaza a férjével, mérgezően felutazott Budapestre, a Nyugati pályaudvaron kiszállván taxiba ült, egyenesen a Ferenc József-hídraoz hajtatott, fizetett és beleugrott a Dunába. Kimentették, a Rókus-kórházban ápolják.

* Krayer festégyár debreceni fiókjának alkalmazottai id. Wurfel Gyuláné úrnő (Budapest) elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címén harminc pengőt juttatott el a Vöröskereszt javára.

* Ma ese pontosan 6 órakor a MÁV műhelytelep dísztermében tartja Selva Raja Yesudian (hindu) magyar nyelven előadását „Jóga és az európai önérvényesítés”-ről.

* A Vöröskereszt harminc napos záróvizsgája május 9-én délelőtt 10 órakor lesz a városi házu közgyűlési termében.

* Szoboszlói úton a piarista gimnázium udvarán lesz tábori misé. Rossz idő esetén a fiúk bérmlása a gimnázium dísztermében lesz, a lányok pedig a gimnázium előcsarnokában.

* Szoboszlói úton Somhegyi Mihály, az Augustus-szantóriumban Gocs György, a fogház kápolnájában Mikos József, Pallagon Nagy Miklós, Mikespéren dr. Zernye József mond szentmisét és szentbeszédet.

* Textilin-szappant már jegy nélkül szabad árusítani. Mindenki kérje saját kereskedőjénél, amíg készlet van.

Az éneklő ifjúság Kodály-ünnepélye

ma délután pontosan 5 órakor kezdődik. Helyét szíveskedjék a közönség 5 óra előtt pár perccel elfoglalni. Néhány visszamaradt jegy délelőtt az új Dóczyban, délután a pénztárnál kapható.

Árdrágítás miatt eljárás indult egy konyári rőfős ellen

Többek feljelentésére indította meg a konyári csendőrség azt a nyomozást, melynek eredményeképpen őrizetbe vették Mezei Pál konyári kereskedőt árdrágító visszaélés gyanúja miatt. A kereskedőt az elmúlt napon kísérelték be a debreceni ügyészség fogházába s indították meg ellene az eljárást.

A csendőrségi nyomozás adatai szerint ugyanis Mezei Pál több ízben rőfősárukat a megengedettnél jóval magasabb áron, sőt sokszor a megengedett ár kétszereséért adott el. A csendőrség több tanút kihallgatott, akik valamennyien igazolták a vádat. Mezei ügye rövidesen a bíróság elé kerül.

— Németországban csak polgári egyének kapnak dohányjegyet. A rendelkezés oka az, hogy a katonák ellátásáról a jövőben maga a hadsereg gondoskodik. Dohányjegyet csak 18 évnél idősebb férfiak és 25 évesnél idősebb nők kapnak.

— Robbanó töltőtollak. A római lapok jelentése szerint az Olaszországra ledobott robbanó töltőtollak igen elmesén kiagyalat gyilkos szerszámok. — A töltőtollaknak a kampója, amivel azokat a zsebhez lehet erősíteni, a robbanás előidézője. Ha ugyanis ez elmozdul, akkor felrobban a töltet.

— Hatvan fillérért adta a tojás darabját. A debreceni törvényszék úzsorabírója, dr. Pogány Béla kétheti fogházra ítélte árdrágítás vétsége miatt Szabó Erzsébet hajdúsismonni leányt, mert a tojásnak darabját 60 fillérért akarta eladni.

— Kicsaltak 70 pengőt Rajz Jánosról. Rajz János, a Csokonai-színház táncoskomikusa, Nyomtató-utca 7. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen egy fiatalkorú fiú ellen, akinek átadott 70 pengőt, hogy készítsen vagy vásároljon számára egy utazóládát. Ugyancsak felváltotta a láda beszerzését az illető Tóth Mihály segédszínész, Félégházy Tamás-utcai lakostól és erre 40 pengőt fel is vett.

A fiatalkorúnak nyoma veszett, eltűnt a pénzzel és most a károsultak feljelentésére a rendőrség megindította kérekerítésére a nyomozást.

— Makulátlan előéletű-e Makula? Még az elmúlt év végén történt, hogy a debreceni törvényszék Makula Gusztáv püspökladányi cigányt orgazdaság vétsége miatt 15 napi fogházra ítélte. Később azonban az ítélet meghozatala után kiderült, hogy Makula Gusztáv nem büntetlen előéletű, mert a miskolci törvényszék már egy ízben elítélte s másúttal is kapott már kisebb-nagyobb büntetést. A debreceni ügyészség ezért ügyében újrafelvétellel élt és ismét a törvényszék elé állította Makulát. A tárgyaláson Makula hangzott, hogy ő még sohasem volt az említett egy esetben kívül büntetve, tehát az újrafelvételnek nincsen helye. Tagadta, hogy ő valaha is Miskolcon járt volna, nemhogy ottan elítélték. A törvényszék, mivel tagadásával szemben semmi bizonyíték nem merült fel, elrendelte az iratok áttételét a miskolci törvényszékhez és annak megállapítását, hogy vajjon nem egy másik Makula Gusztávot illetke-e Miskolcon?

Előadás Pucciniról

Kiss József tank főigazgató az Olasz Kultúrminisztérium rendezésében folyó hó 12-én szerdán délután 6 órakor Giacomo Pucciniról, a híres operák halhatatlan szerzőjéről előadást tart a Déri-múzeum előadójelműben. Ugyanakkor Puccini híres műveiből hangfelvételek kerülnek bemutatásra. Az előadásra belépődíj nincsen, mindenki szeretettel vár az Olasz Kultúrminisztérium igazgatósága.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Cs. Nagy István munkás B.-ujváros, fiú Sándor, Gombos István igaz, cseléd Kádár d. 29. leány Irén és Anina (lókrek). Olyus Sándor kereskedő Mester u. 6. fiú Lajos. Scrinei Károly égető m. Göztéglagyár, fiú Károly. Herskovics József testő s. Budapest, leány Julianna, Nagy Antal hentes s. Hatasi u. 42. fiú László. Bónis Samu elcukorkakészítő Piac u. 9. leány Judit, Kovács István gazd. cseléd Bánk 79. leány Katalin. Barna Márton munkás H.-bőszörmény, fiú Márton. Bernstein Miklós bádogos Nagyléta, leány Judit, Szabó Károly egyet. altiszt Szotyori u. 17. fiú Levente. Poroszlay László százados Hunyadi u. 3. fiú László. Dr. Mester István gimn. tanár Ferenc J. út 71. leány Ágnes. Erdős János festékereskedő Nyiregyháza, leány Jolán Balogh Lajos máv. orbáres Fancsika 80. leány Mária, Varga Mihály vonalfelügyelő Szotyori u. 19. fiú Béla. Görög Zoltán fogalmazó Marosvásárhely, fiú Attila, Bacsó László műszaki tisztviselő Postakeret u. 17. fiú Akos. Csórián Ferenc gazd. cseléd Ebes 76. leány Katalin. Haffner András máv. fűtő Bruckner u. 9. fiú András, Kálizki Ernő kereskedő Malomköz 3. leány Ildikó. Papp István máv. fékező Patai u. 18. fiú István, Trássi Tamás magántisztviselő Honvéd u. 29. fiú Tamás. Wolfensberger Max magántisztviselő B.-pest, fiú Rolf Anton.

Eljegyzések: Madarász László máv. műszaki tisztv. Virág u. 17. — Orosz Edit Honvéd u. 6. Sokorai András posta főfelügyelő Baranyai u. 2. — Erdélyi Katalin Sinai M. u. 42. Kovács Mihály földmérő Faragó u. 21. — Burali Julianna Nyirmártonfaiva, Sipos Gyula szűcs s. Budapest — Czebe Ilona Homok u. 96. Temesvári István fűszerkereskedő Apponyi u. 53. — Takács Anna Haláp 137. Ramocza József műszerész segéd Széchenyi u. 39. — Nagy Mária Károly F. J. u. 46.

Házasságok: Csontos József hentes m. Szent Anna u. 11. — Nikolics Margit Honvédtető u. 19. Gyuricza Miklós fodrász m. Ekegyár — Kórik Katalin Nyii u. 67. Gubovics János ht. őrmester Reputóter — Sinai Etelka, Már i. Korinszki Béla máv. felügyelő Hid u. 2. — Vágo Erzsébet Lazar u. 11. Tóth János m. tisztv. Kalvin tér 9. — Haasz Valéria Arany J. u. 31. Tar István posta tolgyak. Budapest. — Jeney Julianna B.-ujváros, Banyai Andor máv. mozdonyvezető — Percze Ilona Vali Nagy G. u. 6.

Halálozások: Dr. Nemes László ref. 30 éves, Félégházyi Tamás u. 18. sz. Sándor Andrásné ref. 62 éves, Domahidi u. 18. Rózsa Mihály ref. 22 éves, H.-Bőszörmény özv. Vattay Miklósé rk. 74 éves, Hungaria körút, Diakonissza int. Kaszás István ref. 68 éves, H.-Szóvár, Horváth Gyula ref. 4 éves Almosd, özv. Csathó Gáborné ref. 73 éves, Szondi u. 14. Szarvas József ref. 23 éves, Balmazújváros Steinhart Ilona izr. 72 éves, József kir. herceg u. 2. Barta József ref. 22 éves, Piac u. 15. Fábber Hermánné izr. 65 éves, Iskola u. 6. Vékony András ref. 59 éves, Ruyter u. 44. Vezendi Imre ref. 4 napos, Szotyori-télep, Horváth János rk. 46 éves, Hajdúszoboszló, Mezei István izr. 61 éves, Vigkedvő Mihály u. 18. Di Szentpéteri Kun Béláné ref. 64 é. Simonyi út 34. Szilágyi Imréné ref. 37 éves, Sárrétudvari. Kovács Gyula rk. 71 éves, Kanál u. 45. Melcher Mihály rk. 31 éves Budapest.

* Katona dolog c. rendkívül érdekes regény kapható kiadóhivatalunkban. Ára 80 fillér.

80. jótékony-célú m. kir. államsorsjá ék Főnyeremény: 40.000 aranypengő 29.360 nyeremény 420.000 pengő riekben Nyeremények: 20.000 ar.P. 10 000 ar.P 2x5000 ar.P. 4x2500 ar.P 6x2000 ar.P. 33x1000 ar.P és még számos nagyobb és kisebb nyeremény, melyeket mind készpénzben fizetnek ki. Húzás június 8-án. Sorsjegyárak: Egész: ar. P. 3.—, fél: ar. P. 1.50. Kapható ösztályosorsjegy főelárusítóknál és dohányboltokban.

GYÁSZROVAT

Szentpéteri Kun Béláné temetése

Virágillattal telt meg a köztemető díszravatalozója a sok orgonától és gyöngyvirágtól, melyeket csokrokba és koszorúkba kötve a szeretet utolsó üdvözlésként összehordott Szentpéteri Kun Béláné ravatalára. A termeket megtöltötte az önkéntes gyászoló közönség, melynek sorában ott voltak: dr. Kelesey Sándor polgármester, dr. Haendel Vilmos egyetemi rektor, dr. Kállay Kálmán prorektor, dr. Makkai Sándor, dr. Erdős Károly, dr. Bacsó Jenő, dr. Fankó Béla, dr. Pap Károly, dr. Zsigmond Sándor egyetemi tanár, Fütő András püspöki titkár, dr. Farkas Pál, dr. Nagy István lelképásztorok, Nagybakay Antal országgyűlési képviselő, dr. Balla Bertalan főjegyző, dr. Reke Gusztáv városi tisztifőgyőző, Sarkady Kesztyűs Lajos akadémiai tanár, dr. T. Szűcs Géza, dr. Hoffner András egyetemi magántanár, Torma Lajos vezérigazgató, dr. Bazsonyi Sándor és dr. Csáky Sándor tanácsnokok, dr. Kun Sándor, Török Tibor, Péter Zoltán kollégiumi igazgató, Serly Gusztáv, Szondy György h. főigazgató, Vekezdő Béla, nagyon sok intézeti tanár és más előkelőségek.

Szigethy Gyula főiskolai tanár vezényletével a Kollégiumi Kántus gyászénekeket adott elő, majd az örökszép „Te benned bíztunk...” kezdetű zsoltár elnevelése után dr. Szász Imre esperes mondott gyönyörű és lélek mélyéből fakadt imát a 77-ik zsoltár néhány versének felolvasása után.

Jó Istenünk, nincs a mi földi, emberi életünk útjának egy olyan megállóhelye más, ahol olyan tisztán és igazán látnók a Te hatalmat, itéletet, szeretetedet és jószágodat, mint — a temetés. Bizony Uram, a koporsók megállítanak minket rohanásunkban és menetelésünkben és nagyon komolyan intenek és tanítanak és figyelmeztetnek. Bizony ilyenkor látjuk és érezzük, Uristen, azt, hogy a Te összes teremtményeid között mi emberek vagyunk a legnagyobbak és mégis a legkisebbek, a leghatalmasabbak és mégis a leggyávabbak, a leggazdagabbak és mégis a legszegényebbek.

Ilyenkor, a koporsónál döbbenünk rá arra, hogy sokszor fennhangon elkezdünk dicsekedni valakikkel vagy valamikkel, pedig most látjuk, hogy nincs nekünk senkink és semmink, minden, amit érzünk magunk körül, vagy látunk magunk körül, nem a miénk, egyedül a Tied, jó Atyánk. Mind ezekre a nagy igazságokra megtanított bennünket ez a gyászos koporsó, ha ráemlékezünk, hogy milyen boldog volt valamikor a Te leányod, talán a legboldogabb valamennyiünk között; hogy milyen boldog volt, mennyire megáldott volt földi és lelki javakban egyaránt. És egyszerre rászakadt ennek az életnek minden terhe, minden baja, minden fájdalma és betegsége, elvételezt tőle az életkedv, elszállt ajkáról a mosoly és Te Uristen, engedted, hogy sokáig hordozza az ő betegségének nyomozóját. Hányszor kiáltott fel Hozzád, hányszor tartotta fel kezét az égbe, amikor éjjel nyitva hagyta a szemét, sokszor szeretett volna szólni, de nem tudott. Te tudod legjobban, Uristen, mennyit szenvedett. Ezért köszönjük meg, hogy aláhajoltál és most meggyógyítottad őt. Hisszük, nem azért bocsátottál rá csapást csapás után, hogy megkínozd őt, hanem mert nagyon szeretted. Azért engedted, hogy új és új teher nehezédjék rá, mert a mennyei javak boldog örökösévé akartad tenni.

Aldunk érte, hogy ott voltál azokkal a szerető szívekkel mindvégig, akiket oda állítottál a belegágya mellé és hosszú ideig ott tartottad őket. Azért nem inogtak gazdám, nem tántorodtak meg, szédülték a hitüket és szeretetüket. Ezért tudlak megállni és megmaradni. Óleld magadhoz, Uram, ezeket a drága, szerető, síró szíveket, ne engedd, hogy felettük a kétségbeesés és csüggedés hatalomra jusson, hanem a Te akaratodban megnyugodva, tudjanak megbékélni és megnyugodni, találjanak erőt, megtartást és vigasztalást.

Az imádság elhangzása után ismét a Kántus, majd a gyülekezet énekelt s utána az érekeporstól és a rengeteg koszorút kivitték a négylovas gyászhintóra és a hatalmas közönség utolsó útjára kísérte az elhunyt nagyaszonny. A gyászkoosírtól felhangzott az öreg Rákóczi-barang bűgő szava, mely a sírig kísérte az örökre távozottat. A sírnél ismét puritán egyszerűséggel Bibliavetés és az apostoli hitvallás hangzott el, majd a Kántus és a gyülekezet gyászéneke közben a megeregt esőben — mintha az ég is siratta volna a legjobban asszonyt és a legszeretebbet — ráhulltak a rögök a koporsóra.

A temetést kegyeleles körültekintéssel Eklí József „Dankó” temetkezési intézete rendezte.

Takács István cipészmeister 49 éves korában elhunyt. Temetése szombat délután 4 órakor lesz a köztemető III. ravatalozó terméből. Dankó temetkezés.

Id. Kovács Gyula életének 71. évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz római kat. szertartással a köztemető harmadik ravatalozójából. Lakás: Kanális-u. 45. Takács temetkezés.

polgar Szűcs István
gazdálkodó

80 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap fél-négy órakor lesz a díszravatalozó teremből. Gyászolják: bánoatos felesége, gyermekei, menyei, vejei, unokái, dédunokái, nászal, unokahúgal, unokáncselei és a rokonság.

Lakás: Szoboszlói út 14. Gebauer-rendezi.

Id. Wurfer Gyuláné
űrmő

Budapesten 74 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 8-án, szombaton délután fél 5 órakor lesz Budapesten a Farkasréti temető halottak házából, az evangélikus egyház szertartása szerint.

Az elhunytban Wurfer Gyula, a Krayer festékgyár-főnök felesége és anyját gyászolja.

Hirdetmény

Az 1940 évben született, ismert származású és szerkezeti hibamentes kancacsikókat a törzskönyvelő bizottság f. évi május hó 11-én Debreczenben a baromvásártéri mázsaházánál, f. évi május 12-én pedig a Hortobágyon a csárda előtt, reggel 8 órától kezdve törzskönyveli.

Akinek ilyen kancacsikója van és azt törzskönyveztetni kívánja, a csikó anyjának azzal a fedezetelési jeggyel együtt, mely fedezetelésből a csikó származott, hozza magával. Gazdasági Egyesület.

A szombathelyi törvényszék ítélt a vönöcki halálovnat bűnösei felett

Borzalmas vasúti szerencsétlenség történt az elmúlt év júniusában történt Vönöck község vasúti állomásánál. A Celledmölkről Sopron felé haladó motorvonat 45 kilométeres sebességgel behaladt az állomás előtt vesztelő vegyesvonatra. A karambol következtében 7 utas meghalt, 49 utas pedig súlyosan megsérült.

A szombathelyi törvényszék most kezdte tárgyalni a karambol ügyét és azt igyekszik megállapítani, hogy terhel-e felelősség Hornyán Béla motorvezetőt, Király Lajos MAV segédvezetőt és Molnár József vönöcki állomásvezetőt, akiket az ügyészség vádlottként állított a törvényszék elé.

A vádirat szerint Hornyán Béla a vonat vezetője egész sorozatát követte el azoknak a cselekményeknek amik a katasztrófát előidézték. Nem győződött meg a motor fékjeinek használhatóságáról, nem adott le figyelmeztető fűtlyjelet, ami lehetővé tette volna a vészfék alkalmazá-

sát. Betetőzte tehetetlenségét azzal, hogy az összeütközés előtti pillanatban magára hagyta a motorvonatot és kiugrott.

A másik két vádlott pedig a vádirat szerint elmulasztotta azt a kötelességet, amivel esetleg megakadályozhatták volna a szerencsétlenséget.

A tárgyaláson Hornyán kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát, mert egyszerűen gondatlanul és felelőtlenül járt el, másrészt azonban indulás előtt még szeszmentes is fogyasztott, ami nagyrészt hozzájárult ahhoz, hogy a motort nem tudta lefékezni.

Király Lajos szintén bűnösnek érzi magát, de csak azért, mert az indulás előtt szabályellenesen szeszmentes is fogyasztott.

Molnár József vönöcki állomásfőnök azonban tagadta bűnösségét s hangoztatta, hogy mindent elkövetett, hogy a szerencsétlenség megakadályozható legyen. A tárgyalás több napig fog tartani.

Hozzászólás a záróra kérdéséhez

Az utóbbi években az élet követelményekhez idomulva kialakult az üzleti életben egy általánosságban elfogadott és betartott üzleti záróra-rend, melynek lényege az volt, hogy délután 1—3 óráig ebédszünetet tartottunk — Ehhez a rendezés kellő megértéssel alkalmazkodott a vevőközönség is, mivel délelőtt 8—1 óráig, öt teljes óráig egyfolytában állottunk rendelkezésére, délután 3—6 óra hosszáig, újra 3 óra hosszáig.

A rendkívüli körülményekre tekintettel a délutáni záróra a téli időszak tartamára a polgármester úr határozatával délután 5 órában lett megállapítva. A vevőközönség ezt már annyira megszokta, hogy 5 óra után alig keresi fel az üzletet. Ebből a tényből kiindulva kérték a kereskedelmi alkalmazottak a főnökök hozzájárulásával a már nagyon jól bevált és köztudatba átmélt záróra-rend egész évre való kiterjesztését.

Megvagyunk róla győződve, hogy úgy a vásárlóközönség, — mint a kereskedők és alkalmazottak túlnyomó többsége az egy séges és egész évre kiterjedő és gyakorlatban jól bevált délelőtt 8—1 óráig, délután 3—5 óráig való nyitvatartás mellett foglal állást.

Az időszakonkénti zárórávaltoztatás, a vevőközönség hátrányára és hosszúságára volna csak és a vevő soha nem tudná, hogy hol tart.

Ha a foidényben elegendő volt a fenti üzleti idő úgy fokozottabb mértékben elegendő az mostan, amikor köztudomás szerint a legtöbb szakmában beköszöntött a holt idény.

Végül, de nem utolsó sorban szociális szempontból sem közbömbös az, hogy az alkalmazottak széles rétegének alkalmi nyílik a korábbi üzletzárás folytán, (amiből senkinek kára nem származik) a zárt helyen töltött napi idegőző munkája után szabadidejét családja körében a szabadban, a házkörüli apró munkával, kertészkedéssel stb. stb. eltölteni.

Főnökök és alkalmazottak nagyszámú csoportja megbízásából Harsányi László.

Meghalt Keitel vezértábornagy leánya. A tábornagy Erika nevű leánya tüdőgyulladás következtében halt meg a svájci Locarnóban. Az elhunyt holttestét Németországba vitték és ott temették el.

Hajdúszoboszló vezet a magyar fürdőhelyek idegenforgalmában

Hajdúszoboszlónak 1942-ben 45.500 vendége volt. A második legnépesebb hely. Hévíz 13.000 látogatóval. A városok látogatottsága is igen élénk volt az elmúlt esztendőben. A vidéki városok közül ebben a tekintetben Esztergom áll az első helyen 130.000 látogatóval. Utána az erdélyi városok látogatottsága mutat nagy emelkedést. Ezek közül is különösen Kolozsvár és Nagyvárad voltak látogatottak, de sokan megfordultak Sepsiszentgyörgyön is.

Az evangélikus templomban vasárnap d. e. 9 órakor újvasári istentisztelet. Predikál Németh Sándor. D. e. 10 órakor és este 6 órakor szentmisztét. Predikál dr. Pász László.

Alarcos rablótámadás. A Kassa közelében levő Alsó-Mislye községben éjszaka több alarcos férfi behatolt Roth Hermann fűszerkereskedő lakásába. A kereskedő feleségét utulegtek, majd hozzálátottak a különböző értékű tárgyak összeszedéséhez. Roth és felesége ezalatt kimenekült a lakásból, de a rablók utánuk löttek. Az egyik golyó Roth hasába fúródott és életveszélyesen megsebesítette. Beszállították a kassai kórházba. A rablók kézrekerítésére megindult a nyomozás.

A visszatért frontkatonák cipőutalványt kapnak a fővárosban. A főváros vezetősége tárgyalást folytat a Lábbeli Központtal, hogy a visszatért frontkatonák cipőigényléseit ki lehessen elégíteni. A tárgyalások eredményre vezettek, úgy, hogy a Lábbeli Központ pótcipő kontingenst engedélyezett a főváros és a kerületi előjáróságok számára.

Elégették egy Leonardo da Vinci képet. Még a franciaországi tavaszi hadjárat során történt, hogy a nagy zürzavarban egy urasági inas elraolta gazdjára tulajdonát képező felbecsülhetetlen értékű Leonardo da Vinci-képet. A képet anyjának és húgának adta át megőrzés és értékesítés végett. Ezeknek azonban nem sikerült megfelelő árat kapniok érte, s hogy fel ne fedezzék a lapást, az értékes képet elégették. A bíróság most a tolvajt és az orgazdát súlyosan megbüntette.

„Halálsugár” c. érdekesítő regény kapható kiadóhivatalkunkban. Ára 80 fillér.

DEBRECZEN 7. OLDAL 1943. V. 8.

A Független Kisgazdapárt értekezlete

A Független Kisgazdapárt szerdán délután Tildy Zoltán ügyvezető alelnök elnöklésével értekezletet tartott. Az értekezleten elsősorban megbeszélték a belpolitikai helyzetet és az ezzel kapcsolatos kérdéseket. — Az elhangzott felszólalások alapján az értekezlet egyöntetű álláspontra helyezkedett a meg tárgyalt kérdésekben. A pártvezetőséghez a párt vidéki szervezetei részéről újabbban tömegesen érkeztek megbeszélések, amelyeket szintén tárgyalás alá vettek. A tanácskozás alapján a párt elhatározta, hogy jelentős belső szervezeti változásokat hajt végre és egyúttal fokozottabb tevékenységre lép szervezeteivel és azok vezetőivel szoros kapcsolatot létesít.

A fodrászok összegyűjtik az emberi haját

Értesítjük az ipartestületi fodrászszakosztály tagjait, hogy a m. kir. ipariügyi miniszter az ipari nyersanyagok pótlására az emberi haj gyűjtéséhez hozzájárult. A haj gyűjtése nemzeti érdek, ezért felkérjük a szakosztály tagjait, hogy a levágott haját gyűjtsék össze és a Levante Gazdasági Szövetkezes Szent Anna-utca 32. szám alatti gyűjtőhelyére küldjék be. A beküldött haját 10 kg-ig 1.50 P, 10 kg-on felüli mennyiségre 2 pengő térítést fizetnek. A haj beszolgáltatása az alábbi körletbeosztás szerint és napokon történik:

I. sz. körzetbe tartoznak a Kishegyesi-úttól kiindulva a Hatvan-u., a Péterfia-u. és a klinika útvalnal baloldala által határolt területen levő fodrászok. Beszolgáltatási idő: minden hó első péntekjén 18—19 óra között.

II. sz. körzetbe tartoznak a klinikától kiindulva a Péterfia, Kossuth-u., Nyilastelep baloldala első fodrászok. Beszolgáltatási idő: minden hó második péntekjén 18—19 óra között.

III. sz. körzetbe tartoznak a Nyilasteleptől kiindulva a Kossuth-u., Piac-u., Mikepécsi-út által határolt terület baloldala levő fodrászok. Beszolgáltatási idő: minden hó harmadik péntekjén 18—19 óra között.

IV. sz. körzetbe tartoznak a Mikepécsi-út, a Deák Ferenc-utca, Piac-u., Hatvan-u., Kishegyesi-út baloldala által határolt területen levő fodrászok. Beszolgáltatási idő: minden hó negyedik péntekjén 18—19 óra között.

Elnökség.

Az Ünnepek május elsejei számát elkövetették. A hetilapot a „Milyen az orosz iskola?” című cikk miatt foglalták le, melynek állam- és társadalomellenes tartalma volt.

Megtulladt a homokban. Gaák Mihály szentimentális kibirtoos 8 éves fia, egy homokpart mellett játszott, a part leszakadt s a kis gyermekre ráomló homokot mire eltávolították a gyermek meghalt. Halálát fulladás okozta.

Felrobban a honaradi angolszász löporraktár. A robbanás a tengely repülőgépek bombázása következtében állt be.

Nem fontos, de érdekes

Az állatlelektani kutatás megállapítása szerint az állatok közül a csimpánz a legokosabb? Utána következnek az orangután, a harmadik helyen az elefánt áll, a negyedik a gorilla. Az intelligencia ranglistájában a kutya az ötödik helyet foglalja el, a hód a hatodik, a ló a hetediket. A foka és medve után tizedik helyen a házimacska következik.

Selyemharisnyapótló Különlegesség

Böske kozmetika

Szent Anna-utca 5. udvarban balra.

